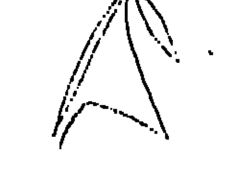

רה שווייצר: חיי עם דוביד

(עמודים 12–13)

טור ראשון

כל אחד והספורט שלו

בצד מחמאות – רבים הקוראים הרוטנים, במכתבים למערכת, על יחס של קיפוח מצידנו לענפי ספורט שונים, כאלה שאינם נכללים בקטגוריה של „פופולאריים". בין הרואים עצמם מקופחים – ענפי הג'ודו, הקאראטה, האופניים. אחרים מפליגים אל עבר ענפי הבייזבול, סקוואש והכדורת. איש אינגרוף אמר לנו השבוע: אף מילה על איגרוף?

אנו נוטים להסכים עם מרבית הפונים אלינו ומודעים לעובדה שקיימת פעילות עניפה ורחבה בענפים הללו. נוסיף גם שאמצעי התקשורת אינם להוטים לפרסם תוצאות של אליפות מכבי או הפועל לילדים בג'ודו. נכון גם לומר שהפעילות בענפים הללו אינה קטנה בגלל היעדר פירסום. ילדי הג'ודו מתמידים בשיעורים ובתחרויות, כפי שאולמות הסקוואש הומים בני נוער ומבוגרים. גם לא שמעתי על שחקן בייזבול אחד שפרש מפעילות כיוון שלא ראה למחרת את שמו בעתון.

ובכל זאת, כיצד מביאים לתודעת הציבור את הפעילות בענפים הללו?

התשובה: באמצעות סיפור רקע על אדם, מועדון, חבורת אנשים וכו'. הג'ודוקא צריך לחכות להזדמנות שלו, וגם הקיבוצניק העוסק בבייזבול. הפקיד או המנהל המחליפים כות בצהריים ומשחקים סקוואש להנאתם, יכולים להיות בטוחים שכאשר תיפול לידינו ההזדמנות – „נעלה" עליהם.

לא רצינו להוסיף לשורת המתלוננים את הנשים הצועקות חמס. בעמוד 22 תמצאו את התשובה, ברשימתה של ברוריה ביגמן: „התקווה היפה של השכונה".

בשער: מירה ודוד שוייצר בדירתם התל־אביבית. „חיי עם דוביד" – בעמודים המרכזיים.
צילום: אורי קובה

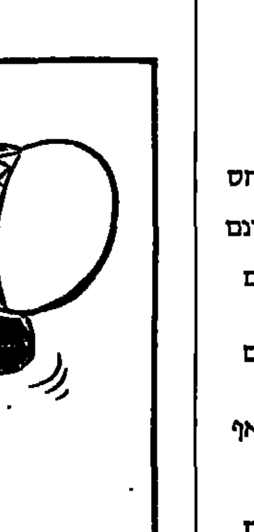
שבוע ספורט

עורכים:
אלכס דורון
משה לוד

צלם: עדי אבישי

עיצוב גרפי: שפי דגן

מודעות: גילה שניידר
טלפון: (03)439442

כותבים

ספורט עירוני

הפועל בת־ים בכדורעף והפועל חולון בכדורסל, נתנו לי רעיון. עד לפני כמה שנים הושקעו בשתי הערים השכנות הללו מאמצים גדולים בכיוון משחק הכדורגל. האחראים לא ראו ברכה גדולה בעמלם. עובדה: הפועל בת־ים, כדורגל, שקועה בליגה א'; מצבה של חולון בכדורגל לא טוב יותר ועוברת הצטרפותה לאגודת צפרירים מדברת בעד עצמה, אם כי כיום שייכת הקבוצה לליגה הארצית.

ומה קרה בענפי הכדורעף והכדורסל בשתי הערים הללו?

היו „משוגעים לדבר" שהחלו לטפח את הענפים הללו. הצלחה גדולה קצרה קבוצת הכדורסל של חולון. האיש העומד בראש הסניף, כדורגלן לשעבר (מישקה לפרדון) הבין עד מהרה ששום דבר טוב לא יצמח לו מן הכדורגל ולכן עשה הסבה לכדורסל. שם הוא קוצר הצלחה.

האיש האחראי לכדורעף בבת־ים הוא ג'ינג'י בשם יצחק שניר ועד כמה שידוע לי הוא עושה עבודה מצויינת, שאת תוצאותיה רואים בטבלת הליגה: מקום ראשון.

ואם לא די באלה – באו שתי הערים השכנות, רחובות וראשון־לציון, והעלו את הכדוריד הישראלי על הבמה, קודם – רחובות, עם קבוצתה המצליחה הפועל, ובאחרונה מכבי.

הרעיון שלי: מדוע לא תלכנה ערים אחרות בדרכי בת־ים, חולון וראשון־לציון? אחת תטפח טניס־שולחן, השניה תתמחה במשהו אחר. כך תהיינה לנו „ערי ספורט". מי שירצה להמשיך בכדורגל – שימשיך.

בת־ים — אהרון שלם

פגרה ארוכה

לדעתי לא עושה איגוד הכדורסל שירות טוב למשחקים במסגרת גביע המדינה. משחקי חצי־הגמר נערכו בדצמבר ואילו הגמר יתקיים רק באפריל. „פגרת הגביע" ארוכה מדי והיא מחזירה אותנו לשנות החמישים, אז נהוג היה לשנות מועדים, לדחות משחקים וכו'.

טוב היה עושה האיגוד אילו הצמיד את שלב חצי־הגמר לגמר, ובכך היה נשמר המתח.

תל־אביב — י.שמש

★ בירורנו את העניין באיגוד הכדורסל. רכז הליגות, נפתלי גושן, מסר לנו כי העונה נעשה נסיון לערוך הפרדה ארוכה יותר בין משחקי חצי־הגמר והגמר, בגלל השתתפות קבוצות ישראליות בטורנירים באירופה, משחקי גביעי אירופה השונים והכנות הנבחרת הלאומית לקראת המשחק הקובע עם צ'כיה במסגרת קדם אליפות העולם. מסקנות בנידון תוסקנה רק בסיום העונה.

לונדון בטוחה?

קראתי על הסתייגויות שיש, כביכול, לאנשי הכדורגל באנגליה בדבר בואה הצפוי של הנבחרת הלאומית שלהם למשחק ידידות עם נבחרת ישראל ברמת־גן. הועלו חששות בדבר אמצעי בטחון וכו'. ברור שכל הטיעונים הללו הועלו כבר בעבר, אבל התחזקו אחרי הפיגועים בנמלי התעופה של רומא ווינה.

רצוי להזכיר לאנגלים שרחוב אוקספורד אינו בטוח יותר. הייתי שם לפני כמה חדשים, כאשר מטען חומר נפץ נתגלה על ידי אורח ליד „מארקס אנד ספנסר" ופורק בשלום.

מי שיושב בבניין זכוכית – אל לו לידות אבנים.

נתניה — א.דור

אליצור זו הצגה

כותב אליעזר שור מחיפה:

נזדמן לי לחזות בכמה ממשחקיה של קבוצת אליצור נתניה בכדורסל. אני חייב לציין שקיבלתי תמורה מלאה לכל שקל. גישתו של האיש העומד מאחורי אליצור נתניה חדשנית, ומקורה בחוש מסחרי מפותח. אינני יודע כמה זמן תוכל אליצור נתניה להתמיד במדיניותה הנוכחית, אבל ברור לי שאם תחזיק מעמד שתיים־שלוש עונות – היא תהווה מודל לחיקוי בידי אגודות אחרות.

תיבת פנדורה

המוזיאון הפרטי של עודד

עודד מכנס. השבוע כבר לא במכבי נתניה. למה? – „היחס שם הוא לא כאל בני־אדם, אלא כאל מכונות. בהנהלה יש כל הזמן תחלופה – אבל המנטליות נשארת. מכבי פתח־תקוה על יד נתניה – זה אוניברסיטה. שם העריכו אותי קודם כל כבן־אדם, אחר־כך כשחקן טוב. מי חושב על זה בנתניה?" ■ יש כאלה שרוצים לראות אותו לא בנתניה. זה בסדר מצדו. נמאס לו לבוא לאימון, לעשות את העבודה וללכת הביתה. הוא רוצה משהו מעבר לכל אלה ■ אולי בפתח־תקוה, אולי במקום אחר, ימצא מבוקשו.

אלי קמיר

לך תבין את הכדורגל. רק לפני ארבעה חודשים רצו אנשי מכבי נתניה אחרי עודד מכנס עם הלשון בחוץ. „קדימה, קח את גדי ובוא הביתה. אנחנו מחכים לכם." הבטיחו לו.

הרבה סיפורים היו להם. דיברו על שינוי ביחס, „בוכטה" של כסף וקבוצה של כוכבים. הוא חזר. היה לו דווקא מצויין בפ"ת. אבל מה, היו צריכים אותו בבית, ולא הוא שיאכזב.

היום עודד מכנס, נתניה – „מוכרים בלבד".

ביוני הקרוב הוא יהיה בן 30. כבר לא ילד. אפשר אפילו לקרוא לו „מודקן". זה לא מעניין אותו. הוא לא מאמין בגיל. לדעתו, יש טובים יותר וטובים פחות. הוא בהחלט מהטובים יותר.

משחק כדורגל מגיל תשע. עשרים ואחת שנה על כר הדשא – מתוכן עשרים בנתניה. בשביל לציין את כל התארים שוכה צריך ספר. אליפויות, גביעים, „שחקן השנה", „ספורטאי השנה". בעצם, מה לא? 170 שערים. לדעתו המספר הרב ביותר שכבש שחקן עד היום. לפחות מאז קום המדינה.

„מוטל'ה שפיגלר כבש 161 שערים בכל הקריירה שלו. למעשה, הוא טוען שכבש יותר, אבל הדבר נבדק בארכיון של וינגייט. חוץ מזה, אצלי עוד הרגל נטויה..." מסודר הבחור. דואג שגם העובדות היבשות יראו שאין לו מתחרים. עד היום יש לו ממוצע של 14 שערים בעונה וגם לזה אין תקדים בכדורגל הישראלי. „כל מה שאני אומר לך – בדוק. אתה יכול להיות בטוח".

„פעם כתבו עליך?"...

לפני שבועיים ביקשתי לראיין אותו. „חבל על הזמן, הוא לא מדבר עם עיתונאים בתקופה הזאת" הזהירו אותי. לקחתי צ'אנס. „אין בעיה. כעת אני במילואים. לאחר מכן נפגש", הוא מבטיח לי בטלפון.

הגעתי אליו לנתניה. בית מרוהט בסגנון עתיק. שתי קומות מתחתיו גר התאום – גדי. לא נפרדים השניים. אנחנו יושבים על כוס קפה, כשעודד מצרף אליו גם מספר גלולות אנטיביוטיקה. „אתה רואה. לא מאמינים לי שאני חולה. זאת הסיבה שלא התאמנתי אתמול. גם אתם העיתונאים, רק מתפשים דברים גדולים. תגיד לי, פעם כתבו עליך בעיתון? עכשיו אני כבר מבין שיש לי עסק עם מישהו שהפירסומים אורותיו בתקופה האחרונה בהחלט לא הוסיפו לו בריאות.

אינטיליגנט. אין הרבה כמוהו. שתי דקות של שאלות מספיקות לי להבין עם מי יש לי עסק. חושב היטב לפני כל תשובה ובורר את מילותיו בקפדנות. במיוחד כשאני מבקש שמות או עובדות שיכולות לפגוע במספר אנשים.

עודד, איך אתה קם היום בבוקר?

– „אם אני צריך לקום בבוקר ולא לדעת מה קורה איתי – אז המצב גרוע מאד. האמת שאני משתדל להתעלם מכל מה שקורה ולהמשיך לתפקד כרגיל, אבל זה לא כל כך עוזר".

קל להבין אותו. כבר כמעט חודש שאפילו הוא לא יודע מה קורה איתו. הוא מורע לנסיגה שחלה בכושרו ומנסה לעבור על הנושא כמשנה מרץ. „כל התקופה האחרונה אני מתאמן ברצינות. עושה ככל יכולתי להצליח ולדעתי אני בכיוון הנכון. חבל מאד שלא שיחקתי בתקופה האחרונה". אי הרכבתו במשחקי קבוצתו בתקופה האחרונה פגעה בו קשות. הוא לא אומר זאת במפורש. אבל בין השורות הוא נותן לך להבין.

עודד, המלעיזים אומרים שגמרת את הסיפור שלך סופית.

הוא לא מתרגש במיוחד מהעובדה שקבעתי ואפילו לא מוכן להתווכח עליה. הוא מאמין בקבלות וכאלה לדעתו יהיו עוד הרבה. ככל שאנו גולשים יותר למכבי נתניה הולכות ונחלקות תשובותיו לשניים. בחלק הראשון, על המצב בנתניה, הוא עונה כחוסר חשק. החלק השני שמור להשוואה נלהבת למכבי פ"ת. „תאמין לי, פתח־תקוה זה אוניברסיטה ליד נתניה. שם פשוט היה תענוג". הוא אוהב את פ"ת אבל יותר מזה שונא את נתניה או יותר נכון את האנשים שנמצאים בה.

„רק אני אשם?"

כן, גם הפעם הוא לא אמר זאת במפורש, אבל בוקר שלם איתו נותן לך להבין, שזה פשוט לא יכול להיות אחרת. הם התנהגו אליו לא יפה וזה פגע בו. פגע בו מאד. בשום אופן אין הוא מקבל את הקביעה, כי יש לו חלק גדול מלכולם בכשלון נתניה. „ומה עם בני לם, אריה חביב, גדי מכנס, דוד לביא הם לא משחקים בקבוצה הזאת?!"

אני אומר לו שמשחקן כמוהו מצפים שיסחוב אחריו את כולם, ולא יהיה כמו כולם. „אתה צריך להבין שכדי שעודד מכנס יסחוב את מכבי נתניה הוא צריך גיבוי. אני אומר לך באחריות מלאה, שלא קיבלתי טיפה אחת של גיבוי. וזה בדיוק ההיפך מפ"ת".

שוב פ"ת, מה הם עשו לו שם? אני מבקש ממנו שיפרט למה הוא מתכוון כשהוא אומר גיבוי. „תראה, עודד מכנס הוא טיפוס דומיננטי ואיכפתי. וכשלא נותנים לו לעשות דברים שהוא בטוח בצידקתם – אז מפספסים בגדול. בפ"ת, כשעודד מכנס היה אומר משהו היו שומעים לו. פה אפילו לא מקשיבים."

המוזיאון הפרטי

מי שלא יודע, עודד מכנס הוא לא רק שחקן כדורגל. הוא גם מנהל מוזיאון. הכוונה למוזיאון פרטי ברח' איתמר בן־אבי בנתניה. שם, בקומה שישית חדר ראשון מימין, נמצא „מוזיאון עודד מכנס". ביקור במקום ואתה מבין בדיוק עם מי יש לך עסק. הכל יש שם. גביעים, מדליות, תמונות, מזכרות ממעריצות, אביזרי אימון ואפילו ארכיון. מספר ספרים עבי כרס, המתעדים את כל הקריירה של עודד. החל מהיום הראשון שלו בקבוצה הבוגרת. „תראה", הוא מצביע באצבעו על מספר כתבות „אני לא שומר רק כתבות טובות" ואז אני מבחין בכותרת ענק, המספרת שעודד סולק מהנבחרת.

עודד מאד אוהב את החדר הזה, במיוחד את הארכיון. אני בטוח, שכל עורך עיתון היה מציע לו משרה אם רק היה רואה את האופן שבו ערך את ספרי ההיסטוריה שלו. אפילו תוכן עניינים יש שם. לפני שאנו חוזרים לסלון, אני עוד זוכה להסבר מקיף על המדליות מאולימפיארת מונטריאול, משחקי עמי אסיה בטהראן ואפילו על מזכרות ממעריצות.

הניפוי של גדי מהנבחרת. „ברור שזה פגע בי. הוא חלק ממני".

כשעודד מדבר על נתניה, הוא דואג כל הזמן להבהיר שכוונתו לא רק לשנה הנוכחית, אלא לכל השנים האחרונות. כאן הוא פותח תיבת פנדורה שלהרבה אנשים לא יהיה נעים לשמוע: „בנתניה לא נותנים לך לתת מעצמך. היחס לשחקנים הוא לא כאל בני־אדם, אלא כאל סתם אנשים או מכונות. הדבר הגדול שהיה לי בפ"ת, זה שידעו שקודם אני בן־אדם שיש לו רצונות, רגשות או מחשבות, ורק אח"כ שחקן טוב. את מי זה בכלל מעניין בנתניה?! תאמין לי, זכיתי איתם בארבע אליפויות ואני אומר לך, שהם לא יודעים לשמוח. הכל כאילו ברור מאליו. תן לבית"ר ירושלים אליפות ותראה מה זה שמחה. כל הדברים האלה פוגעים בי קשות".

הוא אומר דברים קשים על קבוצת האם שלו. אני מנסה לדלות ממנו שמות, אבל כאילו עובד על ריק. „תראה, בהנהלה יש כל הזמן תחלופה אבל המנטליות נשארת. לא יעזור כלום". לדעתו, השחקנים לא מתייחסים אחד לשני כאל בני־אדם. כשאני מנסה לערוך השוואה בין החומר שיש בנתניה לזה שבמכבי חיפה, עודד פשוט מתרעם. „אסור בשום אופן להזכיר באותה נשימה את שתי הקבוצות הללו".

„אני נטל כלכלי?"

אנחנו ממשיכים לשוחח על השחקנים של נתניה. יש לו הרבה מה להגיד. אבל חלק גדול הוא מעדיף שלא יהיהמעל דפי העיתון. בסופו של דבר הוא מתרצה ומוסר גם על השחקנים הודעה לעיתונות. „כשיש הרבה כוכבים בקבוצה והם אנשים על רמה, שמבינים מה המטרה הסופית – הקבוצה חייבת לרוץ טוב. אבל כשאחד משני התנאים אינו מתקיים, אז יש בעייה". למה הוא בדיוק מתכוון כבר יבין כל אחד לעצמו. בטוח שבסוף יבינו כולם אותו דבר.

עודד בטוח, שיש הרבה אנשים שלא רוצים אותו בנתניה וזה, לדעתו, בגלל שהקנאה מעבירה אותם על דעתם. הרבה להוסיף על נתניה עוד אין לו. חוץ מזה שהוא מעוניין לעזוב אותה וכמה שיותר מהר. נמאס לו כבר לבוא לאימון, לעשות ת'עבודה וללכת הביתה. הוא צריך יותר מזה. בעצם, עוד דבר אחד הוא רוצה להבהיר, וזה שמפילים את כל הבעיות הכלכליות של נתניה על הגב שלו. „זה פשוט מצחיק, שבכל מקום אומרים שאני מהווה נטל כלכלי על נתניה. הקבוצה מפסידה ואני כמעט לא מקבל כסף. אם המצב כל כך קשה, אז איך יש כסף לקנות לשמונה שחקנים מכוניות חדשות, או איך שולחים את הקבוצה לבית מלון?"

„מטילים עלי את הבעיות הכלכליות שיש למכבי נתניה, זה מצחיק אותי. אם המצב שם כל כך רע, איך זה שקונים לשמונה שחקנים מכוניות חדשות?"

האמת שלא רק נתניה פגעה בו העונה. גם מה שקרה עם הנבחרת פגע בו קשות. למעשה, כל מה שעבר על גדי עבר כאילו עליו. „גדי הוא חלק ממני וברור שזה כאב לי". הוא מסביר. הוא לא רוצה להרחיב את הדיבור על הנבחרת, אבל כשקצת לוחצים אותו אפשר לשמוע מרירות גם בעניין הזה. מרגיז אותו, שהוא לא קיבל צ'אנס להופיע בנבחרת. „עד היום אני שואל את עצמי, מדוע לא הייתי בנבחרת ואין לי תשובה. התשובה היחידה שעולה לי זה, שאומרים שיוסל'ה שכחן, כנראה שכח שיש שחקן שקוראים לו עודד מכנס."

כך, עודד מכנס נכון לחודש האחרון. מאוכזב מנתניה ומצטער שחזר לשורותיה. מודע לירידה בכושרו אבל בהחלט לא מתוסכל. פשוט בוחן מצב בעין אובייקטיבית, לדעתו.

הוא לא גמר את הסיפור שלו, למרות שיש אנשים שמחכים לזה. בתחילת השיחה הוא דיבר על קבלות. לא יעזור כלום, הוא יתן אותן. ■

בעד כדורגלנים זרים

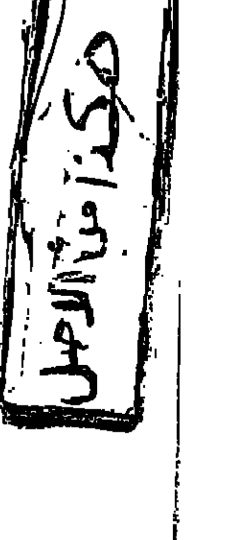
הרבה ביקורת יש לעודד על הכדורגל הישראלי. „שמרן" הוא קורא לו. „תאמין לי – הוא מתחיל לפזר תורתו" – השמרנות הורסת את הכדורגל שלנו. תראה בגרמניה, באיטליה, השינויים שהם עשו רק קידמו את הכדורגל. כשאני אומר שינויים, זה מכל הבחינות. שינוי סגנון להתקפי יותר, שינוי ניהול..."

על הניהול יש לעודד הרבה מה להגיד. הרעיון המרכזי שלו מסתכם בכך, שצריך רחוף להפוך את הכדורגל למסחרי ולהביא שחקנים זרים. „אתה צריך להבין. ברגע שינהלו את הכדורגל אנשים שיכולים להפסיד או להרוויח לכיסם הפרטי – הכל יראה אחרת."

– אתה לא חושב ששחקנים זרים היו גונבים לשחקנים כמוך את ההצגה? אני מנסה לערער לו את הבטחון. „להיפך, היה לי הרבה מה ללמוד. אני לא חושב, שאני גאון גדול".

חוץ מזה שהוא לא גאון גדול, הוא בטוח שאת הכדורגל הוא יכול בהחלט לקדם, אם היה בחליפת העסקנים. האמת שגם בחליפת המנג'ר היה מסתפק. אולי אפילו רק בה. „מאד הייתי רוצה להיות מנג'ר. חבל שבארץ אין תודעה לזה".

[illegible]

חטיף

סאו־פאולו נושקת לשנה החדשה

באורח מסורתי מהווה מירוץ הרחובות של סאו־פאולו את האירוע הספורטיבי הראשון של השנה. כך זה נמשך כבר 61 שנים. תחילתו – כמה דקות לפני חצות, ב־31 דצמבר וסיומו, עם זיקוקי הדינור, הנשיקות הלוהטות וקול נפץ פקקים־נחלצים של בקבוקי השמפנייה, כמה דקות אחר חצות, ב־1 בינואר.

כיום מכנים את המירוץ, לאורך 12.6 ק"מ, סביב בתי העיר הענקית, בשם „מירוץ סילבסטר הקדוש". בעבר כונה: „הקורידה". השנה ניצחו בו הברזילי ז'וזה ז'ואוו דה־סילבה, בן 31 ורוזה מוטה בת 27 מפורטוגל. לפחות במה שקשור ללשון, הם מצאו שפה משותפת...

אלא שיש גם ייחוד בהשגיהם של שני האלופים הראשונים של שנת 86': מוטה ניצחה בפעם החמישית ברציפות – הישג חסר תקדים, לא רק לאשה. דה־סילבה ניצח בפעם השניה, אחרי חמש שנים. יותר מ־8000 רצים נטלו חלק באירוע, שמימדיו גדלים מדי שנה. „תודה לך ברזיל, שנתת לי הזדמנות לנצח", אמר דה־סילבה כאשר המונים התיזו שמפנייה על ראשו בהגיעו לקו הגמר.

דה־סילבה ומוטה בהגיעם לקו הגמר במירוץ הרחובות של סאו־פאולו.

האוסקר הראשון בספורט – יחולק במארס בסן־רמו

תחרות הזמר האירופית של סאן־רמו, במארס, תשמש זו הפעם הראשונה בימה להענקת „האוסקר של הספורט" – פרס חדש מסוגו שיזמו האיטלקים. 20 מועמדים השנה לתואר והם נבחרו בידי צוות שכלל 60 מומחי ספורט מאיטליה ו־60 משאר אירופה.

על־פי „גזטה דלו ספורט" של מילאנו, כוללת רשימת המועמדים להענקת האוסקר הראשון את כוכבי הספורט הבאים: השיאן המארוקני בריצות ארוכות סעיד אוויטה, אלוף ווימבלדון בטניס בוריס בקר, השחיין האמריקני מאט באיונדי, שיאן המוט הסובייטי סרגיי בובקה, הרץ האיטלקי ל־10 אלפים מטר אלברטו קובה, הרץ הבריטי סטיב קראם, האתלטית האמריקנית מארי דקר, המתאגרף האמריקני מארווין האגלר, כוכב ה„טור דה פראנס" ברנאר הינו, האתלטית המזרח־גרמניה מאריטה קוך, הטניסאי הצ'כי איוון לנדל, הכדורגלנים דייאגו מאראדונה ומישל פלאטיני, שיאן הקפיצה לגובה מבריה"מ איגור פאקלין, רוכב הסוסים לסטר פיגוט, ונהג מכוניות המירוץ הצרפתי אלן פרוסט.

גם אינגריד היתה שם

אינגריד כריסטיאנסן (30) מנורווגיה, היא רצת המרתון הטובה ביותר בעולם, ובעיני המומחים – נחשבת כמי ששינתה את הדימוי שיש למרתון בעיני „המין היפה". כיוון שהיא גם מקרינה אישיות – רואים בה „סלבריטי" בארצה ובארצות סקאנדינאוויה.

כל מוסד ציבורי, רואה חובה לעצמו להזמינה כאורחת־כבוד באירוע כלשהו. יש האומרים כי היא משמשת „קישוט חברתי", אך אמצעי התקשורת לא סבורים כך והיא משמשת מוקד למשיכה.

לא מכבר השתתפה אינגריד במצעד מחאה המוני, לאור לפידים, שהתקיים ליד שגרירות בריה"מ באוסלו. המפגינים, יהודים וגם לא־יהודים, תבעו לאפשר ליהודים לצאת מבריה"מ באורח חופשי ולעלות לישראל. לרבים היה ברור שאלמלא השתתפה אינגריד בהפגנה – לא היה האירוע זוכה לסיקור נרחב.

בראיון שנערך עמה על המידרכה, ליד בניין השגרירות הסובייטית, גילתה אינגריד בקיאות גם בנושא הפוליטי־אנושי בעטיו נערכה ההפגנה. „קישוט קישוט" – אבל לא רק זה...

בתצלום: ה„צ'ופר" של אינגריד, לאחר שזכתה במדליית זהב באחד המרתונים של 1985.

תמונת השנה בגרמניה

„אדוני השופט, האם עלי גם לנשק את רגליך?" – זו הכותרת שהוענקה לתצלום־השנה בספורט המערב־גרמני ופורסם ב„בילד אם זונטאג". על הברכיים, הכדורגלן קאלה דלהאיי (30) – אשתקד במנשנגלדבך ועתה בדיסלדורף – מתחנן לפני שופט הכדורגל הבין־לאומי ברהם, ששלף לעברו כרטיס צהוב.

הטיפול הטוב ב„ברך הגליל"

לא משעמם לכדורסלן הגליל העליון שמול'יק זיסמן. בין עבודה (משרד עורכי־דין בראש־פינה) להתחייבות (לשחק בקבוצת הגליל) הוא מוצא פנאי לטפח אהבתו לסוסים, וכשמשהו משתבש אצלו, כמו תיקול בלתי מוצלח בעת משחק כדורסל – אין לו בעייה. ב„חמי טבריה הצעירה" דואגת פיזיוטרפיסטית להחזיר את בירכו שנפגעה לכושר.

צילום: דורון שם־טוב

ד"ר ג'יי ומיסטר בוטל

„מעתה תוכלו לקרוא לו ד"ר בוטל" (בקבוק), מציע העתון „יו.אס.איי.טודיי", כשדיווח על ההתפתחויות האחרונות בעסקיו של ד"ר ג'יי, הלא הוא ג'וליוס ארווינג, כוכב „פילדלפיה 76".

ה„דוקטור" בן ה־35, כנראה בשנתו האחרונה ב־N.B.A., עושה תפנית חדה לעסקים. עם חבר – רכש מחצית המניות במפעל „קוקה קולה" בפילדלפיה. הערכה: העסק עומד להגיע בקרוב להיקף מכירות של 100 מיליון דולאר בשנה. בכך יהיה ג'וליוס לשחור הראשון בארה"ב שבבעלותו מפעל של „קוקה קולה".

„הצעד שלי חייב לתת דחיפה לשחורים, ולבני מיעוטים אחרים, לזכות בכל מיני יתרונות שההזדמנויות מעניקות להן כיום ולא היו בעבר", הכריז ה„דוק" בלשונו המיוחדת, שעושה אותו למנהיג ולאישיות גם מחוץ לכדורסל.

הרפתקה עם שחר באוסטרליה

שחר פרקיס לא ישכח את הרגעים הסוערים. אפילו כאן, כאשר פגשנו אותו ב„בית פוסטר" בהרצליה, משחק להנאתו עם מנשה צור, הוא משחזר את ההרפתקה שהיתה לו בעת סיורו האחרון באוסטרליה, אותה הוא מכנה: „הרפתקה עם שחר".

ומעשה שהיה – כך היה. במהלך סיורם האחרון של שלמה גליקשטיין ושחר פרקיס באוסטרליה, התאמנו שני הישראלים במגרש המרכזי של אחד המועדונים שאירח את התחרות. חבטה פה, חבטה שם. לפתע מופיע – מי אם לא מי – ג'ון מקנרו „הילד הסורר" של הטניס העולמי, שדרש במפגיע משני הישראלים לפנות את המגרש.

מחאותיהם של שני הישראלים, והוכחות שהביאו שהמגרש ניתן להם בזכות ולא בחסד – לא הועילו. „אני רוצה להתאמן כאן ואני אתאמן", אמר־צעק ג'ון.

וכשג'ון מקנרו רוצה – הוא גם משיג. שני הישראלים פינו את המגרש לטובתו.

רונית ג'מצ'י. עם מכבי ת"א זה הלך מהר.
צילום: אורי קובה

לרונית ג'מצ'י יש אח: דורון

היא יודעת הרבה מסודות חדר ההלבשה בכדורסל. הבקיאות שלה בנעשה מאחורי הקלעים בענף הייצוג מספר 1 של ישראל עוזרת לה מאוד להצליח בתחום המשפט.

עו"ד רונית ג'מצ'י (27), אחותו של דורון ג'מצ'י, ממכבי ת"א, היא פרקליטתם של כדורסלנים בליגה הלאומית, שנדרשו לעצתה בגלל סיכסוך עם אגודותיהם. כמובן, שגם דורון נעזר בה והעברתו ממכבי ר"ג למכבי ת"א יצאה אל הפועל תודות לעקשנותה הרבה, כשלא נכנסה ללחץ גם ברגעים שניסו לדחוק אותה לפינה.

„ אני, בעיקרון, אשת פשרות – אבל רק עד לשלב שבו האגודות מפרשות זאת כחולשה ומנסות לנצל את הספורטאי". מטרתה (במקרה של דורון)היתה ברורה: להבטיח לו „שלווה ספורטיווית והכנסה בטוחה בתמורה למאמץ הרב שהוא משקיע.

„אני רואה בעבודתי שליחות מיוחדת, מפני שלספורטאים יש רק חובות והם נטולי זכויות. אני מחכה ליום שעל מנהלי הקבוצות, שחותמים על חוזים עם שחקנים, תחול אחריות אישית. אז תרעד להם היד כשהם חותמים על עשרות אלפי דולרים והם לא יחתמו על חוזים שאינם מסוגלים לעמוד בהם", אומרת רונית.

הופעתה הראשונה בשדה הכדורסל היתה קשורה בהעברתו של אחיה דורון למכבי ת"א. היא רצתה להבטיח את שחרורו ממכבי ר"ג ועשתה זאת. „דורון היה מקרה קל. הבעייה קשה יותר עם כדורסלנים פחות מוכרים ממנו. מכבי ר"ג אמרו לי בפגישות: 'על גופתנו הוא יעבור למכבי ת"א'. המלחמה נמשכה ארבעה חודשים. 24 שעות לפני פתיחת העונה שעברה – הוסדר העניין", סיפרה רונית.

„כשהגעתי לדיונים עם מכבי ת"א פגשתי באנשים רציניים, שידעו היטב להעריך מה דורון שווה. גם אתם היו ויכוחים, אבל לאחר שתי פגישות החוזה נחתם".

נרוריה ניגמן

זירה חופשית

משטרת ליברפול מצטע..רת...

אבי מלך

הכל התרחש כהרף־עין. רק דקות ספורות קודם לכן הגענו בשערי „גודיסון פארק", חבורה קטנה של ישראלים המצפה בדריכות ל„עימות השנה" בכדורגל האנגלי, האלופה אברטון מול המוליכה מנצ'סטר יונייטד.

משימה אחת, פשוטה כביכול, עמדה בפנינו, לפני שנוכל לתפוס את מקומנו ביציע. בידינו היו מספר כרטיסים עודפים, מצרך שלא יסולא בפז, וידענו כי הפעם הסחורה הזו תחטף מהר יותר מן המצרכים המוזלים במכירת סוף העונה באוקספורד סטריט, הנפתחת בעוד 12 שעות.

הצדק היה עימנו. אך איש מאתנו לא יכול היה לדעת מראש עד כמה אמיתי ומציאותי ייראה לפתע המושג „הכרטיסים נחטפו"...

עמדנו שם, למרגלות היציע המרכזי של „גודיסון", ולא נזקקנו ליותר מדי פרסומת ונוקח כדי שחבורה גדולה של אוהדים תקיף אותנו ותזנק על ההזדמנות האחרונה (כל הכרטיסים למשחק נמכרו שבוע מראש) לראות את המיליונרים מאברטון נוקמים בשדים האדומים ממנצ'סטר את אובדן הגביע האנגלי בחודש מאי החולף.

זה קרה, כאמור, out of the blue. בחור צעיר באפודה ורודה ביקש שני כרטיסים. הוא עשה תנועה של מי שמפשפש בכיסיו אחר המזומנים, אבל ידו המשיכה לכיוון אחר לגמרי, לכיוון חבילת הכרטיסים שהיתה בידי. הוא חטף אותם במהירות הבזק. ניסיתי לאחוז בידו, אבל חברו המאומן היטב, שניצב כמובן כל העת בהיכון, היכה בחוזקה בזרועי, ואיפשר לעמיתו להשתחרר מהלפיתה, להסתובב באמנות בין ההמונים המתגודדים, ולפתות במנוסה.

עשירית השניה מאוחר יותר, כאשר התאוששתי מן ההלם הראשוני, החילותי לדלוק אחריו במבוכי „גודיסון פארק" וליברפול. תנך כדי ריצה בין האלפים העושים דרכם למגרש – צעקתי בקולי קולות, במבטא זר אומנם אך באנגלית ברורה ופשוטה: „תיפסו אותו, הוא גנב את כרטיסי". מסתבר שרוב אוהדי אברטון ושוטרי ליברפול חרשים. כך הסתבר לי, מכל מקום, לאחר שאיש מהם – גם לא אלו שבסערת הרדיפה נדחפו ונהדפו בידי הגנב בעל החולצה הוורודה – לא נתן לי להבין שהוא שומע את מה שבפי. סליחה, מהמדרכה שמימין הצלחתי לקלוט תוך כדי המירוץ את ההערה הבאה: „חבל על המאמץ, בחור, אין לך סיכוי".

זו לא היתה בדיוק העזרה לה קיוויתי, אבל זו היתה לבטח אבחנה אנגלית עתירת נסיון. לא היה לי צ'אנס במיליון. הגעתי למסקנה אחר כמה מאות מטרים של מרדף, כאשר הקהל האדיש הנוהר לקראתי המשיך לחייך בסלחנות והחוטף הגדיל את הפער, חתך ימינה ונעלם במורד סימטא.

עצרתי, מתנשם ומתנשף, וראו זה פלא. „בובי" אנגלי מקורי, שוטר ליברפולי רכוב על סוסו, גילה את קיומי. „שמעתי אותך צועק. לא ראיתי אף אחד בורח. במה בדיוק המדובר?" הוא רכן ושאל אותי מעל גב בהמתו. כשקיבל את ההסבר המדויק גרד לרגע בפדחתו, ירד (!) מן הסוס, והוביל אותי לעבר קולגה במדים שניצב מעברה השני של המדרכה.

אם חשתי בדקות הקודמות כמי שנמצא ברחובות שיקאגו, הרי שעכשיו החליטו השוטרים להבטיח את חזרתי, במהירות שיא, לקרקע אנגלית אופיינית וטהורה. התייעצות חטופה, והשניים, בתנוחה וטון אבהיים ואנגליים מאין־כמוהם, סיננו בקפידה את המילים הבאות באוזני: „אנחנו מייעצים לך להתייחס למה שקרה לך כאל אחד מאותם דברים חסרי־מזל המתרחשים לפעמים בחיים. אין הרבה מה לעשות. אתה יכול להגיש תלונה במשטרה, אבל רק אם תוכל להצביע על הגנב, נעצור אותו. משטרת ליברפול מצטערת על מה שעבר עליך ואם בגלל התקרית נפגם הביקור שלך בעירנו. הכי טוב יהיה שתיכנסו ליציע, תהנו מן המשחק, ותשכחו את העסק המלוכלך הזה..."

ניסינו וגם הצלחנו. אבל לאליפות בכדורגל האנגלי, ובמיוחד בליברפול הידועה לשימצה, תהיה עבורנו מעתה משמעות נוספת, פרטית.

ושבו בנים לגבולם*

יואל ריפל

הספורטאים שלנו, שהשתתפו באולימפיאדת לוס־אנג'לס, נתקבלו בארץ עם שובם בנימה ביקורתית וביחס הפוך לגודל הישגיהם. על מנת להיווכח עד כמה הצליחו הספורטאים שלנו באולימפיאדה – בואו ונעבור על ענפי הספורט שבהם השתתפו.

★ הרמת משקולות:

אומנם נכון – שלחנו ללוס־אנג'לס ספורטאי כדי שהוא ירים משקולות... והוא לא הרים, אז מהז מה קרהז העולם התהפךז... אתם יודעים כמה כבד הדבר הזהז אילו הספורטאי שלנו הרים את המשקולת הוא היה, לבטח, מקבל דיסקוס, או שבר חס וחלילה.

חוץ מזה – כל המשקלונים האחרים הרימו את המשקולת, רעדו עימה כמה שניות, והחזירו אותה בדיוק למקום בו היתה קודם לכן. הספורטאי שלנו חשב לעצמו: „בלאו הכי מחזירים את המשקולת למקום", אז הוא השאיר אותה במקום מלכתחילה.

חוץ מזה הרי זה ידוע: ישראלי ירים רק דבר שכדאי לו להרים, אז הוא הרים את המגבות במלון.

★ התעמלות:

לפי דעתי, המתעמלת שלנו היא הטובה ביותר בעולם. הסיבה היחידה שבגללה היא לא הצליחה באולימפיאדה – נעוצה בכשלון המחפיר של המארגנים. הם פשוט לא הודיעו למתעמלת שלנו איזה תרגיל עליה לבצע, אם זה תרגיל קורה או קרקע, לכן, למען הבטחון, ביצעה המתעמלת שלנו מחצית התרגיל על הקורה ומחציתו על הקרקע. היא שילבה בין שני התרגילים והמציאה תרגיל חדש: תרגיל קורה על הקרקע.

★ שחיה:

השחיינים שלנו הם המהירים ביותר בעולם, אלא מהז הם שוחים על פי התקנון בארץ. כאן אסור להיכנס לבריכה ללא השגחת מציל. בבריכה האולימפית לא היה מציל, אז השחיינים שלנו שחו לאט לאט, אבל בבטחון...ליד המעקה... והם לא טבעו, כל כבוד להם.

★ קפיצה לגובה:

בעניין הקפיצה לגובה היה ממש סקנדל. האלוף שלנו כלל לא הגיע לאולימפיאדה, למהז כי הגויים הם קטני אמונה... לא מאמינים לבן־אדם. האלוף שלנו סיפר לכולם שהוא קופץ 2.50 מטר לגובה. הגויים לא האמינו לו. שמו לו רף והרף נורא הפריע לאלוף שלנו. אחרת הוא לא היה מפיל אותו כל הזמן...

★ איגרוף:

המתאגרף שלנו בחור אנטליגנטי. הוא הגיע לאולימפיאדה וראה כיצד כל המתאגרפים האחרים התאגרפו כמו ברברים בידיים. המתאגרף שלנו החליט שהוא יפעל במח ולא בכח, ואז הכניס ליריב שלו מכה נוראית עם הפנים לתוך האגרוף של היריב. אומנם המתאגרף שלנו הפסיד – אבל ליריב כאבה היד.

★ ריצה:

באתלטיקה היו לנו הצלחות כבירות. הנה, למשל, מרק הנדלסמן עשה ב־400 מ' זמן נהדר ל־800 מ' הוא רק רץ פחות... פשוט, תפס את הפרינציפ.

הסיבה שלא כל כך הצלחנו בריצת 100 מ', נעוצה אך ורק בכך בעובדה שהספרינטרים שלנו לא פחדנים. כל שאר רצים עמדו על קו הזינוק וכששמעו את המזניק יורה, ברחו ממנו כמו מאש. הרצים שלנו לא ברחו, הם הרי שרתו בצה"ל, וכששמעו את היריה – בירורו, קודם כל, מה מקורות הירי. לאחר מכן, חיפו על שאר הרצים מאחור.

ולסיום – שאלה לי אל כל המקטרגים. האם רק אנחנו לא הבאנו מדליותז האם הרוסים הביאוז ההונגרים הביאוז הבולגרים הביאוז הצ'כים הביאוז... לא ולא... הם אומנם לא השתתפו אך זה לא משנה את העובדה שהם לא הביאו מדליות.

כן, רבותי, אני בטוח שגם באולימפיאדה הבאה, בסיאול, תהיה לנו אותה נחת מהספורטאים שלנו, כפי שהיתה בלוס־אנג'לס.

★ לקוח מתוך הצגת „לצון נופל על לצון", בהשתתפותם של יואל ריפל, דותי הולצמן, מוצי אביב ויעקב תירוש, שהתקיימה ב„גן אורנים" בתל־אביב, בערב שבו הוכתרו „ספורטאי השנה" של „מעריב".

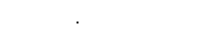
סרג'יו ליבדינסקי

בכל שלוש הקטגרויות האפשריות, סיים הטניסאי איוון לנדל את שנת 1985 כשהוא במקום הראשון בעולם. בדירוג המחשב הוא מס. 1 – לאחר שאשתקד היה שלישי. הוא זה שהדיח את ה„מלך" הקודם, ג'ון מקנרו, לאחר מאבק מרשים, ששיאו בזכייתו באליפות הבין־לאומית של ארה"ב. גם בדירוג הנפרד של „הפרס הגדול", לנדל הוא מס. 1 לאחר שהשתתף השנה ב־15 טורנירים בסידרה, וצבר 4459 נקודות, לפני מקנרו 4103 והשוודי מאטס וילנדר 3308 (ב־18 טורנירים). בסך הכל ניצח לנדל בעשרה טורנירים מתוך 51 (בכל מסגרת) שבהם השתתף.

ה„קאפיטאליסט האדום", יליד אוסטראווה שבצ'כוסלובקיה, וכיום תושב ארה"ב, העשיר השנה את חשבון הבנק שלו בעוד 1,063,074 דולאר. יחד עם ה„בונוס" על המקום הראשון בדירוג העולמי – צבר איוון כשני מיליון דולאר, המצטרפים יחד ליותר מ־6 מיליון דולאר בתוך ארבע שנותיו בשלישיית הצמרת של הטניס העולמי.

בגיל 25 (נולד: 7 במארס 1960), עם 188 ס"מ ו־75 ק"ג, לנדל הוא בלי ספק „תופעה". בשש שנים הוא עשה את הדרך בדירוג העולמי עד שהגיע למקום הראשון.

מהו סודו ומה עושה אותו למס. 1?

חבטת הגשה

חבטת הפתיחה שלו (בימין) היא רבת־עוצמה ככר בכדור הראשון. הכדור השני יוצא מידו „מסובב", וזאת לשם בטחון. זריקת הכדור (גבוה מדי) גורמת לו קשיים כאשר נושבת רוח. הוא איננו מתקרב לרשת בעקבות כדור ההגשה הראשון – עובדה שגורעת בשיעור ניכר מיעילות ההגשה שלו. זו להערכתי, החולשה העיקרית במשחקו, המונעת ממנו את התואר: המושלם.

חבטת כף היד

נשקו העיקרי והחבטה הטובה ביותר שלו. אחיזת המחבט שלו היא כמעט מערבית (ווסטרן) – כאשר כף היד היא לכיוון תחתית הידית. התוצ־אה: טופספין כבד. לנדל מתכונן לחבי־טה ע"י סיבוב עמוק של הכתפיים. הכתף השמאלית נמצאת מול הרשת ואפילו כאשר יש לו זמן, הכתף מכוו־נת אל העמוד הימני של הרשת. בעת החבטה, מסובב את הכתפיים במהירות בחזרה, וכך מעניק עוצמה רבה לכדור. לנדל אינו עומד באמצע המגרש אלא כמטר וחצי לצד שמאל, וכך מזרמן לו לחבוט פעמים רבות יותר בכף ידו.

חבטת גב היד

חבטה זו היא הפחות טובה לעומת כף היד, אך גם כך היא מעוררת קנאה אצל טניסאים רבים. האחיזה שלו, בסוג זה של חבטות, היא מזרחית (אוסטרן). כף היד בצד העליון של הידית – עם סיבוב עמוק של הכתפיים. הכתף הימנית מצביעה על הע־מוד השמאלי של הרשת. הנפת יד קדימה, מלמטה למעלה, להע־נקת טופספין. אך החבטה הזו איננה „חודרת" כמו כף־היד שלו, אך גם כך היא מאד יציבה.

משחק רשת

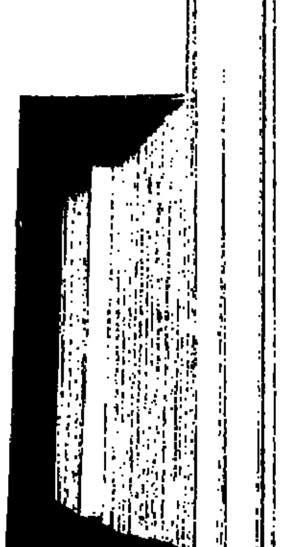
הסטטיסטיקה של שנת '84 (היחידה המושלמת כרגע), מראה שרק 18% מכל הנקודות שצבר השיג כשהתקרב לרשת – לעומת ממוצע של 31%, אצל שאר טניסאי הצמרת בעולם. במשחקי ההגשה, במגרשים מהירים, הוא מתקרב לרשת ב־34% לעומת 62% אצל האחרים. מקנרו מתקרב לרשת ב־85% של הזמן, אך לנדל זוכה ב־62% של הנקודות ליד הרשת, מה שמצביע על פוטנציאל גבוה, אך לא מנוצל, כשחקן־רשת. לנדל הגיע ב־1985 לפיסגה תודות לעבודה מאומצת. בעניין זה אמר: „אולי אינני מוכשר כפי שהייתי רוצה להיות, אך אני באמת עובד קשה, השאר מסתדר מאליו".

עבודת רגליים

טובה ומאפשרת לו להעביר תמיד את משקל הגוף קדימה, לפני החבטה. לנדל מכסה היטב את כל המגרש. אוהב לחבוט בריצה. בעל כושר גופני מעולה, המסייע לו לשמור על ריכוז מירבי לכל אורך המשחק.

סיכום

כדי לשמור על מעמדו כמספר 1 גם בשנה הבאה, לא תיוותר ללנדל ברירה אלא להמשיך ולשפר את משחקו ההתקפי. עם הופעתם של „ילדי הפלא" סטפן אדברג ובוריס בקר בין עשרת הראשונים בעולם, ואם יחזור ג'ון מקנרו, מספר אחד ב־4 השנים האחרונות, לרמתו הרגילה – יהיה המאבק על הבכורה העולמית

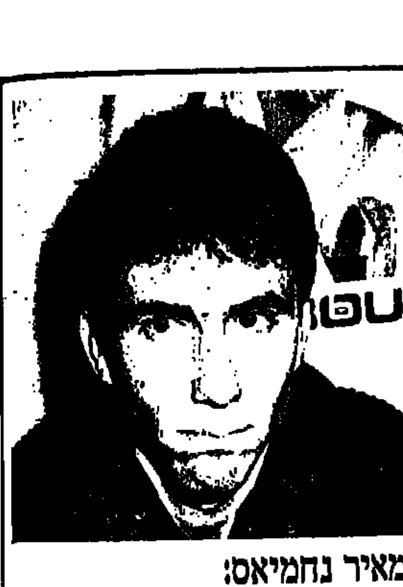
חמש פעמים בשבוע הם עושים את הדרך מתל־אביב לירושלים ובחזרה. הרדיו במכונית בפול ווליום, הרבה בדיחות ומצב רוח – שגעון. ריפעת טורק היה הראשון שהגיע מתל־אביב, בעונה שעברה. העונה הצטרפו לירושלים גם אריה בז'רנו, מאיר נחמיאס ונסים חלפון. ואם לא די ביוצאי הפועל ת"א אלה – הצטרף לחבורה גם אלי שכטר ממכבי יפו. משתדלים להיקלט בקבוצה החדשה ולא נרתעים מן המרחק. בז'רנו: לוקח לנו 35 דקות להגיע מבת־ים לירושלים. נחמיאס: זו עבודה. אם היינו משחקים באילת – היינו מגיעים לשם. ואיך זה שם? – בז'רנו: כדי לקבל משהו בהפועל ת"א אתה צריך לעבור 30 פקידים. בירושלים – אם אתה גומר עם היו"ר והמנהל – אתה בסדר.

אריה בז'רנו: „ככל שיעבור הזמן – יהיה קל ונוח להתאקלם בירושלים. בסך הכל – אני מרוצה".

ריפעת טורק: „יש עתונאי אחד שמחפש כל הזמן אקשן בירושלים. אין שבוע בלי כתבות על ג'ימי".

מאיר נחמיאס: „כל הקבוצות בליגה, למעט מכבי חיפה, יכולות ללמוד מירושלים איך מנהלים קבוצה".

רק המראיין, יקיר צור (משמאל) הוא ירושלמי. כל השאר – תל־אביבים. מימין: נסים חלפון, אריה בז'רנו, ריפעת טורק ומאיר נחמיאס. צילומים: יצחק אלהרר, „סקופ 80"

נסים חלפון: „באתי להפועל ירושלים כדי שהקבוצה תעזור לי להצליח. אם כן – סימן שהתאקלמתי".

ארבעה ארבעה ע הכביש המהיר

יקיר צור

הסנונית הראשונה שנחתה בירושלים היה ריפעת (ג'ימי) טורק. טורק הגיע להפועל ירושלים במחזור ה־14 של העונה שעברה ומילא תפקיד חשוב בהצלחת הקבוצה לעלות לליגה הלאומית. אך בתחילת העונה הנוכחית חוזקה הנוכחות התל־אביבית בירושלים על־ידי שלושה נוספים מיוצאי הפועל תל־אביב, אריה בז'רנו, מאיר נחמיאס וניסים חלפון. אליהם הצטרף גם אלי שכטר שחקנה לשעבר של מכבי יפו. החזרה לליגה הלאומית, כמו גם התאקלמותם בקבוצה של שחקני החיזוק הזרים, מלווה מטבע הדברים בבעיות הסתגלות רבות.

עם סיום השליש הראשון של עונת הכדורגל, ביקשנו לשמוע מארבעת יוצאי הפועל תל־אביב בירושלים כיצד הם מרגישים באכסנייתם החדשה. השיחה התקיימה בבית קפה ירושלמי בתום האימון ולפני היציאה חזרה אל הכביש המהיר לתל־אביב.

אתם מרגישים שכבר התאקלמתם בהפועל ירושלים?

בז'רנו: „מי פחות ומי יותר. ההתאקלמות נוצרת לאט לאט עם הזמן ולא בין רגע. ככל שיעבור הזמן יהיה יותר קל ויותר נוח, וניתן יהיה להבין את שאר השחקנים בקבוצה הרבה יותר טוב. אסור לשכוח שבכל זאת שיחקנו, כל אחד מאיתנו, הרבה שנים בהפועל תל־אביב. כאן זוהי קבוצה חדשה עם אוירה חדשה ושונה, אבל בסך הכל אני מרוצה מהתאקלמות שלנו עד עכשיו".

נחמיאס: „באנו מעיר אחרת, מקבוצה אחרת. אתה רגיל לקבוצה כמו הפועל תל־אביב, קבוצת צמרת לכל דבר. חושב כל הזמן בגבוה על אליפות. להפועל ירושלים באנו במטרה לעזור לקבוצה להתאקלם בליגה הלאומית. אני מקווה שנצליח ועם הזמן נתחיל גם לחשוב בגדול על אליפות או אולי על גביע. באופן כללי אני חושב שהתאקלמנו מצויין עד היום. אנחנו עם החברה, כולם בסדר איתנו ואנחנו בסדר עם כולם. איך אומרים – התאהבנו בקבוצה".

חלפון: „בתחילת העונה ציפו ממני ליותר ממה שאני יכול. בכל זאת אני שחקן צעיר שבהפועל תל־אביב עוד לא תפסתי את המקום הקבוע בהרכב. באתי להפועל ירושלים כדי להצליח וגם כדי שהקבוצה תעזור לי להצליח. בהתחלה זה לא היה בדיוק ככה. כששיחקתי בתור מגן לא הלך לי כל כך טוב ואנשים התחילו לדבר. אתה יודע איך זה שאתה בא לקבוצה חדשה ולא הולך לך ועוד יורדים עליך. אז קצת נכנסתי ללחץ ולא יכולתי להפיק מעצמי את מה שאני יודע. כעת, לאחר שהמאמן נינו ברגיג החזיר אותי לתפקיד הקיצוני, בו שיחקתי כל השנים, רואים את השינוי. אני מרגיש הרבה יותר בטחון ויכול לתת לקבוצה הרבה יותר מאשר בתור מגן".

מיהו אוהד טוב

מה מידת מעורבתם של האוהדים בנעשה בקבוצה לעומת אוהדי הפועל ת"א למשל?

טורק: „קשה מאוד להשוות בין אוהדי הפועל ת"א לאוהדי הפועל ירושלים. האוהדים של תל־אביב הם יותר שקולים, פחות קולניים לא עושים הרבה רעש. מצד שני, כאשר הפועל ירושלים מצליחה – הרי שאוהדיה הם לא מן העולם הזה. הייתי מדרג אותם אפילו מעל אוהדי מנצ'סטר יונייטד. אבל כאשר קצת לא הולך לקבוצה או הם נכנסים ללחץ, מלחיצים את הקבוצה את השחקנים ואת כל מי שקשור לקבוצה. זה לא חוכמה להיות אוהד כאשר הכל טוב ויש הצלחות. זה לא נקרא אוהד טוב. דווקא מתי שלא הולך לך, מתי שאתה לא טוב, אתה צריך את האוהדים שיבואו ויעודדו אותך ויעמדו אחרי השחקנים, רק ככה אפשר להוציא שחקן ממשבר, ממצב לא נעים".

בז'רנו: „לגבי האוהדים קיימת פה תופעה מאוד מצחיקה. כשאתה מנצח אז אתה לא רואה את האוהדים. אוהד, שניים באים, אומרים: נו, יופי. מדברים קצת וזה הכל. אבל כשאתה מפסיד האוהדים מופיעים, מתחילים לקטר ולמתוח ביקורת על השחקנים והקבוצה. אני מציע לאוהדים שיהיו קצת יותר סבלניים, יעודדו את הקבוצה ויטפחו אותה גם בכשלונות וגם בנצחונות. כמו שכבר אמרו מאיר וג'ימי – אנחנו צריכים להסתגל למצב הזה שהקבוצה עלתה מליגה ארצית ויש הבדל עצום בין הליגה הארצית ללאומית. אנחנו רק בתחילת השליש השני של הליגה ואנחנו צריכים לעבור קשה ולהאמין בעצמנו, כי אנחנו יודעים כדורגל אבל פשוט עדיין לא מאמינים בעצמנו. בתל־אביב, גם כאשר נלחמנו בשנה שעברה נגד הירידה, אף אחד לא האמין שהקבוצה תרד ליגה".

הפועל תל־אביב רצה היום חזק לאליפות. אתם לא מצטערים שאינכם שם בעת?

בז'רנו: „אני דווקא רציתי לעזוב את הפועל תל־אביב ולעבור לירושלים. בשנים ששיחקתי בהפועל תל־אביב הגענו פעמיים לאליפות ושלוש פעמים לגמר הגביע. אז לכל דבר טוב יש סוף. אל תשכח שלהפועל תל־אביב יש היום קאדר אדיר מכתינת שחקנים. רק תראה מי יושב שם היום על הספסל: שחקנים כמו גיל לנדאו, אלי יאני, שלום אביטן ושבתאי לוי. אני מאמין שהפועל ירושלים תהיה התחנה האחרונה שלי בקריירה. אני לא חושב להמשיך לשחק עד גיל חמישים, אבל בשלב זה עדיין אין לי כל כוונות לפרוש. היום אני מרגיש ירושלמי לכל דבר. נמחק ממני העבר התל־אביבי ובשבילי זהו חידוש נעורים בהפועל ירושלים".

מחפשים אקשן

ג'ימי, היו פרסומים בעתונות על מתח בינך ובין מספר שחקנים ירושלמיים. מה הגורם לכך?

טורק: „במקרה שלי – יש עיתונאי אחד או שניים שמחפשים אקשן בהפועל ירושלים. בכל פעם תופסים פה מילה, שם מילה, ואין שבוע בלי כתבות מהסוג של:ג'ימי מסוכסך עם השחקנים, לא בקשרים טובים איתם, הוא לא מוסר להם, הוא ככה – הם ככה, הם ביקשו מחגי שיעיף אותו מהקבוצה. בקיצור – אתה רואה שזה מכוון ומגמתי. כל מה שיכתבו עלי זה לא משפיע עלי ואני לא מתייחס לזה ולא מגיב על זה. כל פעם שכותבים חצי מילה לא טובה עלי – הוא לא בכושר, רוצים להעביר אותו וכדומה, אז למחרת אתה רואה שלושה עיתונאים מחכים לך במגרש עם העטים שלהם והדפים שלהם: נו, אמרו עלייך שאתה ככה וככה מה אתה רוצה להגיב? וכל זה בשביל שיהיה אקשן בעיתון".

בז'רנו: „אני מבין את העתונות הירושלמית, אבל יש הבדל גדול בינה לבין העתונות בתל־אביב. זה לא סוד שבית"ר ירושלים היא הקבוצה הבכירה בירושלים, ובסך הכל יש עוד קבוצה אחת – הפועל – ובזה זה נגמר. בתל־אביב יש אחת עשרה קבוצות ובנוסף לכך יש כדורסל, אתלטיקה וענפי ספורט רבים. פה לעומת זאת הכל מתמקד בכדורגל. ברור שרוב העיתונאים הם אוהדי בית"ר ירושלים וזה טבעי. זכותם להיות אוהדים של בית"ר. אבל אני אתן לך דוגמא: כשאנחנו מנצחים אנחנו לא רואים באותו שבוע עיתונאי במגרש. רק כשאנחנו מפסידים באים העיתונאים הבית"ריים למגרש ומתחילים לחפש: מי, מה, מה הוא אמר? מה הוא עשה? אלה דברים שכמעט לא קיימים בתל־אביב".

מבת־ים ב־35 ד'

חמש פעמים בשבוע לעלות ולרדת מתל־אביב לירושלים וחזרה. יש לכך השפעה על רמת המשחק?

נחמיאס: „האמת, בהתחלה החשש העיקרי שלנו היה המרחק, אבל אני חושב שעברנו את השלב הזה. אנחנו ממש לא מרגישים את הנסיעה. מה גם שאנחנו מקצוענים ואם העבודה שלנו תהיה באילת אז לא תהיה לנו ברירה אלא לנסוע לאילת".

בז'רנו: „אתה אולי לא תאמין לי – אבל להגיע מבת־ים לירושלים לוקח לנו בדיוק 35 דקות וזה ברוק על השעון. לעומת זאת יש שחקנים שגרים פה בירושלים ושצריכים לחצות את העיר מקרית־יובל למקום מגוריהם והם מגיעים אחרינו הביתה. אנחנו שטים לתל־אביב. יש לנו מוסיקה טובה באוטו וזה עובר שיגעון עם בדיחות וסיפורים. חוץ מזה במידה ויש יום חורפי וגשום עומד לרשותנו מלון בכל זמן שנרצה".

אתם מרוצים מחדרך בא מנוהלת הקבוצה?

נחמיאס: „אני חושב שהפועל תל־אביב, ולא רק הפועל תל־אביב, אלא כמעט כל קבוצות בליגה הלאומית, למעט מכבי חיפה, צריכות לבוא לירושלים ולראות איך מנהלים קבוצה. למה אני מתכוון: בקבוצת הפועל תל־אביב אם אתה צריך משהו כמו ביגוד, נעלי כדורגל או אפילו כסף כשאתה נתקע לפעמים, אתה צריך לעבור שלושים פקידים שיחתמו לך. בירושלים יש לך את חגי אפרת, היו"ר, ואת שמעון לחמני, מנהל הקבוצה, והם מטפלים אישית בכל הבעיות של השחקנים".

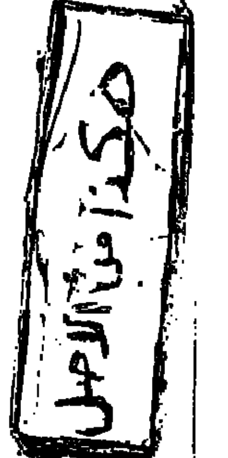
לסיום, התחזית שלכם לסוף העונה. באיזה מקום בטבלה הלאומית יסיימו הפועל תל־אביב והפועל ירושלים?

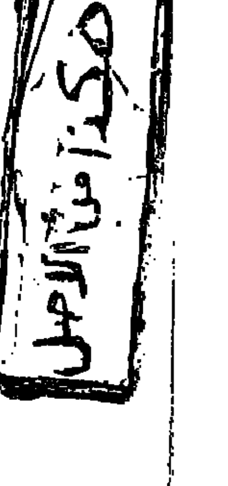
נחמיאס: „לגבי הפועל תל־אביב, אני חושב ומקווה שהם יקחו את האליפות. לגבי הפועל ירושלים אנחנו נתפוס את אחד המקומות עד למקום השמיני. לא מאמין שנרד פחות מהמקום הזה".

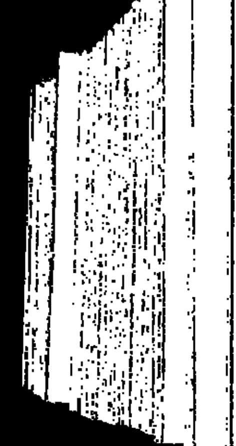
טורק: „אני מאחל להפועל תל־אביב הרבה הרבה הצלחה ובאמת שיצליחו השנה לקחת את האליפות. לגבי הפועל ירושלים, מאיר מסתפק במקום השמיני. אני חושב שאנחנו יכולים לגמור בין מקום רביעי לשמיני".

בז'רנו: „הפועל תל־אביב ומכבי חיפה יילחמו העונה חזק על האליפות. אחד מהם יצא אלוף. לגבי הפועל ירושלים – כמה שיותר גבוה בדירוג".

חלפון: „אני מאמין ומקווה שנגמור השנה במקום טוב למעלה. אני חושב שאנחנו בדרך הנכונה. רק צריך להיות ביחד ולשחק ביחד. באנו השנה בבת אחת חמישה שחקנים חדשים וזה לא כל כך קל. אם הקבוצה תצליח השנה להגיע להישגים – סימן שהצלחנו להקלט בקבוצה". ■

חי

צבי קופמן

קשים הם חייו של מאמן כדורגל, ביחוד ב„ארץ אוכלת מאמניה" כישראל. ימי גאות וגאווה נמהלים בלילות של נדודי־שינה, בעיתות שפל, השפלה ונאצות לאור הזרקורים, ולפעמים הימים הם ימי דכאון עד כדי דמעות־יסורים. אבל, שאלו נשי מאמנים. מרביתן – חייהן המרתקים במחיצת בעל־מאמן, אולי קשים עוד יותר. לא כל שכן, כאשר רב הניגוד באופי, במנטליות ובהשקפת החיים (הספורטיביים) בין שני בני הזוג, וכאשר השבת אינה שבת, והשלווה אינה תמיד בקן־המשפחה.

רוצים דוגמא? בבקשה: מירה ודוד שוייצר. ידידיהם וגם יריבים של דוביד, בוודאי תוהים איך חיים תחת קורת גג אחת, שני ניגודים כאלה: מירה, אשה שקטה, נינוחה תמיד, מסבירה פנים, מרוחקת ממגרש הכדורגל. דוביד – כספית רועמת, לפעמים זועמת, כהר־געש המאיים תמיד לשפוך לבה. איש־כדורגל בכל רמ"ח איבריו. מקצוען, המוגדר מספר 1, שבכיסו קבלות. והשניים, זוג אוהבים.

מירה „הרימה את הכפפה". מוכנה לספר על „חיי במחיצת בעלי המאמן".

בעלה־של־מירה שאל בטלפון: „כמה זמן יקח הראיון? אני ממהר לפגישה בבית־כרנר. יש כאבי ראש בהפועל ת"א". לא רגיל שבבית המאמן דוד שוייצר, באים לראיין – לא אותו, אלא את החצי השני, את מירה. אחרי כמה הבזקי־מצלמה, „שיחררנו" אותו. נשארתי עם סיפורה של אשת המאמן. דוביד מכיר אותו. אולי יחייך כאשר יקרא אותו. כנראה יאהב אותו.

– מירה, קשה לחיות עם דוביד, שהכדורגל הוא כמעט כל עולמו? איך את מסתדרת עם הטמפרמנט הסוער שלו, לפעמים עם ירי־הגידופים שלו, במגרשים, ברדיו, בעתונים ובטלוויזיה?

„קשה, אבל זה מרתק ונהדר. אני לא מתביישת כשהוא שואג ומגדף. כי איכפת לו מה שקורה בקבוצה שלו. אני לא מאמינה שיש עוד מאמן מסור כל־כך לכדורגל. אגב, היום הוא יותר שקט".

– ובמשך עשרות שנות נישואים, הוא לא שינה קצת את האופי שלך?

„לא. אבל הוא החדיר בי יותר בטחון לעמוד על הרגליים ונותן לי הרבה סמכות. אני העדינה, משמשת לו באלאנס, אשה מרגיעה ואפילו פסיכולוגית שלו. והוא זקוק לזה בעבודתו המתישה".

– את מסוגלת לדבר באובייקטיביות על בעלך?

„כן. תשאל ותיווכח".

נפש פיוטית...

– מירה, מי הוא דוביד שוייצר, בעיניה של אשתו?

„יש לו אופי לא רגיל. חזק ועקשן כמו פלדה, מסור בלב ובנפש לעבודה ולמטרה. ויש לו לב טוב, נפש פיוטית. הרצון שלו להצליח כה גדול, עד שהוא עושה הכול לשם כך. הוא יהפוך עולמות כדי שהדבר שהוא יוצר לא ייהרס. אני יודעת שהוא אימפולסיבי, וברגע שהוא חושב שהוא צודק ומוציא משהו מהפה – לא יאפשר לבן־אדם שני לטעון את טיעוניו. וודאי שזה לא בסדר, ואני מעירה לו תמיד על כך. מי שמכיר אותו, יודע שצריך להסביר לו שלפעמים הוא טועה, ואז יש סיכוי שהוא יספור עד 10 ויאמר לי: „מירה, את צודקת.

„אמרתי שיש לו נפש פיוטית וזה אולי לא נראה למי שמכיר אותו כעקשן, מרים קול ונאבק בכל האמצעים על עקרונותיו. הוא יודע לעשות הפרדה

מירה שוייצר לא מבקשת רשות מבעלה, מאמן הפועל ת"א, להתראיין. מספרת על „חיי במחיצת בעלי המאמן". מירה, שנישאה לדוביד לפני 33 שנים, משמשת לו „באלאנס". „יש לו אופי לא רגיל, חזק ועקשן כמו פלדה. מסור בלב ובנפש לעבודה ולמטרה. אבי הציע לו עבודה טובה באגד. רצה להיות מאמן". הצד השני שלו: „היית צריך לראות איזה ציורים צייר למוישיק ולאורלי כשהיו קטנים"...

„כשנישאנו – נדהמתי לראות בן־אדם שמכור כל־כך לכדורגל, עד שהיה מוכן לוותר על פרנסה טובה". צילום: אורי קובה

17 בפברואר 1953. כך נראו השוייצרים ביום נישואיהם

הסמלת והרס"ר

האחות־הסמלת מרים (מירה) רוזנסקי היתה על סף אפיסת־כוחות. יום ולילה טיפלה, היא וחברותיה והרופאים שבמחלקת הילדים בתל־השומר, בעולים חדשים שהובאו ממעברות, חולים, סובלים מאובדן נוזלים ומכינמת. לא מעטים מתו לנגד עיניה. העבודה הטיפולית הקדושה התישה אותה. עד שהגיע תורה לצאת לבית־הבראה הצבאי במחנה „סטלה מאריס" שעל הכרמל.

למחרת בואה לבית־ההבראה פנה אליה ידיד, רב־סרן בצה"ל: „מישהו כאן שם עין עליך. הוא קצין חינוך גופני בקומנדו הימי ומאד פופולארי. שחקן כדורגל מפורסם". רחתה אותו: „עזוב אותי ממשוגעים שרצים אחרי כדור".

אבל הם, סמלת מירה ורס"ר דוד שוייצר נפגשו.

„התחלנו לצאת. כעבור כמה חודשים שאל אותי דוביד: את רוצה להתחתן איתי? השבתי לו: רק כשאסיים את הצבא. אני צריכה להשלים את תרומתי. ב־17 בפברואר 1953, מיד אחרי שחרורי – התחתנו".

כרורה בין העבודה הגברית והמחוספסת במגרש הכדורגל לבין המשפחה והאנשים שהוא אוהב. מי שהוא אינו אוהב – שלא נדע... הוא לא יסתיר זאת, כי אין לו „דאבל־פייס". הוא דוגרי. תראה, הצד הפיוטי שלו לא הביא אותו לכתוב לי שירים, אבל את הרגישות שלו לאנשים שהוא אוהב ורוצה לעזור להם – מכירים רבים. היית צריך לראות איך היה מצייר ציורים לאורלי ולמוישיק כשהיו ילדים. נכון, דוביד עצבני. ביחוד אחרי משחק וכשלון. אבל לא תמיד הוא כמו לבה נשפכת. הוא נסער ומתחמם כאשר יודע שהצדק איתו ולא מבינים אותו".

– מה את אומרת לו אחרי שהוא תוקף במלים קשות שחקנים, שופטים ומותחי ביקורת עליו?

„אני מנסה להסביר לו שכמצליחן חשוף לכלי־התקשורת, עליו לדאוג ליחסי ציבור טובים. והוא משיב לי: 'מירה, אני אדם כן, שאומר את האמת. אני לא דו־פרצופי. חבר שלי – הוא חבר. שונא – שונא. אני לא מסוגל לומר לאדם שאיני אוהב אותו שהוא נחמד'. אל תחשוב שלפעמים, כשהוא חם, אינו מתפרץ קצת כלפי. אבל מיד הוא מצטער ואומר סליחה. אני כל־כך מכירה אותו עד שאיני מאפשרת לו בדרך כלל ליצור מצבי מתח כאלה בינינו. כאשר הגלים שקוראים להם דוביד שוייצר, מתחילים לגעוש, אני מורידה אותם לגובה בינוני עד שקט. באופי השונה שלנו, אנו משלימים זה את זו.

> **„כשהגלים שקוראים להם דוביד שוייצר גועשים – אני מורידה אותם לגובה בינוני עד שקט"...**

„בשבת אחרי משחק, אני מחכה לו. (איני הולכת לכדורגל) גם כדי להרגיע אותו אם קבוצתו הפסידה. דוביד, שהוא אוהב אהבה עזה הצלחות, מקבל קשה כשלונות. ואז אני אומרת לו: גם אתה כמאמן מספר 1, יכול להפסיד. לא ייתכן שיהיו לך רק הצלחות. ואם אני רואה שהוא נסער מאוד, אני שואלת אותו אם הוא רעב. ואם אינו רוצה לאכול, אני מייעצת לו ללכת לחדרו, להיות שעה עם עצמו ואחר־כך חוזר אלי דוביד שקט ומחייך.

„בוא אספר לך משהו מדהים, שחשף את דוביד כדמותו האמיתית. בתכנית בקול ישראל „חמישה בעקבות אחד" בהנחיית שמואל שי, קלעו בול אסטרולוג וגרפולוג, כשהוצג לפניהם „הנעלם". אני זוכרת מה אמרו השניים, שלא ידעו במי מדובר: 'זהו איש פעיל, אקטיבי מאוד, אוהב לעבוד בשטח, שונא לחלק פקודות ממשרדו. אוהב לעבוד עם צעירים לפעמים כמעט בכח. זה מקצוע כפוי טובה, לכן

(המשך בעמוד 15)

מירה, כפי שנראתה אחרי לידת בכורה משה. „אמנון עלי שחיתי חתיכה".

רפואה טבעונית

מירה שוייצר, ילידת 1931 (חיפה). בחודש הבא ימלאו 33 שנה לנישואיה עם דוד. סבתא ואם לאורלי (נשואה) ולמשה. כל שנותיה עם בעלה – חיה, נושמת ו„אוכלת" כדורגל, אף שאינה אוהבת את הספורט הזה.

מטפלת מוסמכת, למדה בבית־ספר „אמנה" בחיפה, „בלעה" קורסים ולימודים־תחביבים שונים. תחילה – צרכנות וקואופורציה, אנגלית, תפירה מלאכת־יד, סידור פרחים ובישול. אחר־כך למדה באוניברסיטה עממית בת"א תזונה ודייאטה (קורס קונבנציונלי). 4 שנים השתתפה בהרצאות באוניברסיטה על „רפואה טבעונית". מירה: „לא למדתי את שיטות הריפוי בלי תרופות בגלל שדוביד שמן, אלא יותר בגלל עצמי. אני קצת שמנה היום, בצעירותי אמרו שאני חתיכה".

המתמיד

יעקב אקהויז, הבלם התמיר שטעם טעמם הֶעָרֵב של אליפות אחת וגביע אחד, אוהב לקרוא במדורי הספורט, אולם את הזירה הקורצת של אמצעי התיקשורת והפירסום הוא מותיר בדרך כלל לאחרים. „נכון, זה גורע לפעמים, אך איני בנוי לגנוב את ההצגה. במשחק אני משתדל קודם כל למלא אחר ההוראות לטובת הקבוצה. אני רק מקווה שהאוהדים האמיתיים, האחראים לקבוצה ואנשי המקצוע מעריכים את תרומתי".

אילן שטרסברג

סמלי ההיכר ה„מסחריים" שלו הם החיוך הרחב וה...שתקנות. הוסיפו לאלה קובץ מאפיינים המהווים מצרך נדיר־משהו בימים אלה כצניעות, הגינות מסורתית, התמדה ונאמנות – ותקבלו את דיוקנו של יעקב אקהויז, בן 29 בקירוב, בלמה־קשרה הוותיק של הנבחרת והפועל תל־אביב.

ניכר בו שאינו אמן־דיבור. הדברים נחלצים מפיו טיפין־טיפין. עמיתיו מכנים אותו – מן הסתם מתוך חיבה – „יענק'ה". יליד יפו, תושב ראשון־לציון, נשוי לעופרה, אב לתומר בן שלוש וחצי ולקרן בת שנה וחצי. בבוקרו של מתמיד־יום־חול „יענקה" הוא „בייביסיטר" סבלני בחליפת אימון, והפעוטה הבלונדית והעירנית עורכת לו „אימון כושר" אינטנסיבי במרחבי חדר האורחים...

הוא מסוג כשחקן „אפור", מטיפוס „הפועלים השחורים", ויחד עם זאת נחשב לשחקן מפתח חשוב במערך קבוצתו. מתמיד אמרנו? ובכן, שימו לב: לזכותו נזקף מאזן מאלף ביותר בנוף הכדורגל שלנו: החל ב־11.2.78 צבר אקהויז 227 הופעות ליגה רצופות במדי קבוצתו, לאורך שבע עונות תמימות!

אקהויז מופיע בבוגרי הפועל ת"א מגיל 16.5. המאמן האנגלי הארי גיים הזניקו או מן הספסל, בהתמודדות מול בית"ר ת"א, כדי לשתק את משה רומנו שכבר הבקיע שער. „הפסדנו 0–1. אבל זו היתה התחלה ברגל ימין".

מפרגן לאלי כהן

הבלם התמיר שטעם טעמם הֶעָרֵב של אליפות אחת וגביע אחד, אוהב לקרוא במדורי הספורט. אולם את הזירה הקורצת של אמצעי התיקשורת והפירסום הוא מותיר בדרך כלל לאחרים. „נכון, זה גורע לפעמים, אך איני בנוי לגנוב את ההצגה. במשחק אני משתדל קודם כל למלא אחר ההוראות לטובת הקבוצה. אני רק מקווה שהאוהדים האמיתיים, האחראים לקבוצה ואנשי המקצוע מעריכים את תרומתי למשחק".

הוא מפרגן לחבריו בקבוצה: „במשחק הנצחון נגד מכבי פ"ת (5–1), עשה אלי כהן עבודה יוצאת מן הכלל. בכלל, הוא נמצא בתקופה מצויינת. מה שבלט בשטח היו אומנם ארבעת שעריו, אבל מעבר לזה ביצע אלי במגרש עבודה טקטית מעולה. אילולא השערים שלו, היתה השקעתו הגדולה נראית אחרת".

הוא חש דחף מיידי לומר עוד כמה מילים טובות על חבריו: „שחקני הרכש שהובאו להפועל ת"א כמו עמר, שוקרון, אלטר ואביטן נקלטו היטב ותורמים הרבה. כפי שאני מכיר את קבוצתי, אין בה כיום בעיות קליטה מיוחדות והיחסים החברתיים תקינים. לכן אני מאמין שאנו מסוגלים לרוץ בצמרת. שוויצר יודע להחדיר בנו מוטיוואציה, מכיר היטב את החומר ומסוגל להפיק מכל שחקן את המכסימום. בכלל, כל מלה נוספת רק עלולה לגרוע". אומר אקהויז „והעובדות נראות בשטח".

כסך הכל טוב לו בהפועל ת"א. „אומנם נפגעתי לא פעם פיננסית, כאשר לא קיבלתי את המגיע לי, או עקב סחבת בתשלומים שונים, וזאת בגלל ויתורים וחוסר תקיפות מצידי". למרות זאת, רואה עצמו אקהויז – המייחל לתת עוד כמה עונות טובות – מסיים את הקריירה, בבוא העת, בקבוצתו הנוכחית. האם אינו חושק „להתאוורר" פעם, אולי ערב הפרישה בקבוצה אחרת? „איני מתלהב מהרעיון. התפתחתי בקבוצה ואני קשור אליה. אבל, למרות הכל, אין לדעת. הזמן יעשה את שלו".

לא בטורי הרכילות

כנושא המשבר הכלכלי החמור הפוקד כיום את אגודתו אומר „יענק'ה": „אנו מצויים בלחצים גדולים. כולם מדברים על כך והדברים מעיבים מאוד. אבל ברור לנו שאם לא נצליח במגרש לא יהיה לנו כח להאבק על שכרנו. זה קשור אחד לשני. אם המצב הנוכחי ימשך בכל זאת, לא נוכל למשוך זמן רב. כאיזשהו שלב עלול לבוא הפיצוץ".

אקהויז שמקצועו היחיד הוא הכדורגל, לא הורחק מעולם מן המגרש. הוא אינו שחקן עדין או רכרוכי. חרף מבנהו המוצק ומשחקו הגברי, כולל תיקולים נמרצים, הוא ידוע כשחקן השומר על רמת־הגינות גבוהה. ויש לו „קבלות" מוצקות על כך. „אני טיפוס קר־מזג שאינו מתלהט ומבצע ‚כניסות' רק על ועם הכדור".

על רקע תופעות סחות חיוביות בליגה, אם לעשות שימוש בלשון המעטה, נעים להפנות זרקור אל מי שזכאי לשבחים. ואצל „יענקה" אין קושי מיוחד למצוא אותם. אמת פשוטה וצרופה.

שמו, למשל, אינו משתרבב לפרשיות־רכילות קטנות ולסיכסוכים המתרחשים לעתים בקבוצות. „כאשר מרימים אלי טלפון כדי לאשר סיפורים – איני מגיב. אני לא סַפָּק של החומר הזה. אני מין טיפוס נייטרלי.

„בכל משפחה טובה", ממשיך אקהויז, „יש אומנם סיכסוכים, אבל אדם חייב להתאים עצמו למסגרת ולהיות גמיש" – שוטח השחקן את תפיסתו הבסיסית. והוא גם יודע ליישם אותה במציאות.

היה רצון אבל...

כך נהג, להערכת שחקנים, עתונאים ומלווי משלחת הנבחרת לאוקיאניה. יעקב, שצורף לנבחרת בידי המאמן האנגלי מנסל בגיל 18, מרחיב את היריעה ומביע דעה נחרצת בנושא הכאוב: „אלי לא פנו ולא שאלו בדיוני הוועדה הבודקת. לדעתי, היה בקרב השחקנים רצון עז להצליח. ייחלנו להגיע למכסיקו ולזכות גם בהכרה אישית בתחום הבינלאומי. הדיבורים שלא היתה מודעות לחשיבות המאבק למען הדגל והמדינה רחוקים מדיוק, לא מבטאים את האמת כולה ואינם הגורם המרכזי לכשלון.

המכשול העיקרי – אליבא דאקהויז – נעוץ ראשית כל בנושא הרצינות והמשמעת באימונים ובמשחקים. „זה הביא לכך שרובנו לא מיצינו את עצמנו והיינו רחוקים מהכושר המכסימלי. התאום היה חלש, ואפילו הפסים הפשוטים לא יצאו כמו שצריך".

הדברים נובעים, להערכת אקהויז, בעיקר מאופיו של השחקן הישראלי הממוצע: „ברגע שמריחים שהמאמן ותרן ואינו חזק וקשוח, פשוט מטפסים עליו ללא רחמנות". ובנקודה זו, לדעתו, מתחילה ההידרדרות התלולה.

„יענק'ה" אינו מוציא עצמו מן הכלל ומדבר בלשון רבים. ובכל זאת, נמנה עם הבודדים מאוד שיצאו בשלום מן האש הצולבת שהוטחה בנבחרת בעקבות „מחדל" מוקדמות הגביע העולמי.

אפשר שיש עוד צדיקים ב„סדום". צריך רק למצוא אותם... ■

צילם: עדי אבישי

מירה שוייצר: חיי עם דוביד

(סוף מעמודים 12-13)

ממנו. גם כאשר הכל שקט סביבו, יחפש את המתח מתחת לאדמה. הוא אדם אינטליגנטי, בעל תכונות אבהיות, חבר טוב וידיד נאמן'. איך זה נראה לך?!

נהג עם ראש שקט...

– איך אשה כמוך, עם אופי מנוגד לשלו, ושאינך אוהבת כדורגל, מסתדרת עם בעל סוער כזה, שתמצית חייו היא הכדורגל? לא רצית אף פעם לשנות סדרי עולמכם?

„אף פעם לא רציתי לשנות אותו או את מקצועו. כשנישאנו, נדהמתי לראות בן־אדם שמכור כל־כך לכדורגל, עד שהיה מוכן לוותר על פרנסה טובה, למען הספורט. אבי, ממייסדי אגד, הציע לרכוש לדוביד מניה באגד, כדי שיהיה נהג ונחיה בראש שקט, לנוכח קשיי־הפרנסה שהיו לנו בשנה־שנתיים הראשונות. דוביד אמר לאבי 'תודה' והסביר לי שלעולם לא יהיה נהג, אלא ישחק כדורגל ויאמן. אחר־כך, כשחלפה תדהמתי מהתמכרותו לספורט, קיבלתי זאת באהבה. היתה לי טביעת עין וראיתי שלבעלי הסוער יש לב טוב ואופי לא רגיל. והתגברתי".

– גם ברגעים קשים לא ניסית לפתות אותו לזרוק את הכדורגל?

„לא. אולי משום שידעתי שאין לי סיכוי, ולא העליתי על דעתי להציג לו אולטימטום: אני, או הכדורגל. לוא הייתי אומרת לו זאת, אני בטוחה שהיה מעדיף אותי. כי הוא אוהב אותי, ואני אוהבת אותו. הוא רומנטי מאוד ויודע לתת אהבה".

– מה הקרבת על „מזבח הכדורגל"?

„בשבתות כמעט לא יצאנו עם הילדים, אף על פי שהוא אבא טוב וחם ותמיד פינק אותם. כשהם למדו בכיתות הגבוהות, השתדל ללכת לאסיפות הורים. בגלל הכדורגל לא יכולנו לתכנן יציאות לחברים ולמסיבות, כי זה היה תלוי במצב־רוח שלו אחרי המשחק.

„זה, כמובן, הפריע לי מאוד, גם מבחינה נפשית. לא קל לשאת מצבי־רוח קשים ועצבנות. זה הביא אותי ליצור עולם קטן משלי, ללמוד רפואה טבעונית, לנצל שעות פנאי לקריאה, להרצאות, ללימודים ולפגישות עם חברות – כדי שאוכל להיות עם אדם חזק וטמפרמנטי.

„שאלו אותי אם אני מצטערת שהתחתנתי עם איש־כדורגל. לחברה טובה שלי עניתי: החיים שלי מעניינים יותר משלך. כי בעלך הולך כל בוקר בשעה קבועה למשרד שלו וחוזר בערב, ואילו אצלנו יש הפתעות, דברים מרתקים, אקשן".

– מה דעתך על המנהיגות של דוביד?

„הוא יודע להלהיב. משמש דוגמא לחניכים שלו. אספר לך משהו, בלי להזכיר שמות. לפני הבחירות האחרונות לכנסת, בא איש מקורב לשמעון פרס אל דוביד, כדי להתייעץ איתו איך למנוע מקהל מסויים, ביחוד אוהדי כדורגל, להתפרע באסיפות בחירות של פרס ושלא יזרקו עגבניות. דוביד אמר מה שאמר. עד היום האישיות הזאת בקשר איתו.

„יש לי עוד סיפור. דוביד הוזמן להרצאות לפני מנהלים של י.ב.מ. ותדיראן. הנושא שביקשו ממנו להרצות היה: איך להפיק יותר מהעובדים כדי שיתפקדו טוב בעבודה, איך מתאמנים אצלו במרץ ואיך הוא הופך אפורים (שחקנים) לכוכבים בעלי מוטיבציה, מה סוד הצלחתך – נשאל. בסך־הכל רצו ללמוד ממנו. כי את דוביד מכירים ומעריכים לא רק בכדורגל. הוא אדם אינטליגנטי, שמתמצא בשטחים רבים.

„הצטרפתי לאחת ההרצאות. גם אני דיברתי ואותי שאלו איך אני יכולה לעמוד בלחצים של בעלי ושל המקצוע שלו, כדי שאוכל לנהל בית וגם לא להפריע לו. סיפרתי להם".

> ### דוביד „הכריש"
>
> שני כינויים נתנו לדוד שוייצר: „דוביד" ו„הכריש". מירה: „עוד לפני שהכרתי אותו כבר קראו לו דוביד. בשנים האחרונות הדביקו לו אוהדיו את הכינוי „הכריש". זה בכלל לא מעליב, להיפך. אני אפילו רואה בכינוי הזה מחמאה. אני יודעת שכריש הוא דג גדול וטורף, אבל אני רואה את החיוב שבכריש. הוא ההיפך מדג קטן, הגיג, שפוחד מגדולים ממנו, שמחפש מי שישמור עליו. כריש מסמל אוטוריטה, סמכות, בעל כח חזק שסומכים עליו. הוא מפחיד, אבל גם גדול".

פרופסור לכדורגל

– בעולם־הכדורגל יש לדוביד יריבים־בנפש, בהם כאלה שהיו ידידיו. לא ניסית לעשות סולחות?

„אני ממעטת להכניס את ראשי לעניינים האלה. אני יודעת שגם שונאים שלו שקוראים לו „פרופסור לכדורגל" מקנאים בו יותר משמשונאים אותו. אולי מפני שלא אוהבים מצליחנים. הריב עם יוסל'ה מירמוביץ כאב לי. יוסל'ה היה ידיד שלנו. ביחוד שלי. בילינו שני הזוגות הרבה שנים. בגלל הכדורגל פרץ סכסוך בין דוביד ליוסל'ה. דוביד כעס נורא, עד כדי כך שהיסס ללכת להלוויה של רותי, אשתו של יוסל'ה. אמרתי לו: אתה חייב לבוא להלוויה. הוא עשה חושבים ואמר לי: 'מירה, את צודקת'. אחר־כך תרמתי לחיסול הסכסוך".

– כל־כך עקשן הוא בעלך?

„כן. והיו לי בשל־כך מצבים שהביאו מים עד נפש. כי כל־כולו בכדורגל ובמצב־רוח מתחלפים. אבל המשכתי להיות הבאלאנס שלו".

– אם כך הם פני הדברים, מדוע לא מנעת מבנכם מוישיק מללכת בדרכי דוביד ולהתמסר לכדורגל?

„כי מגיל שנתיים ראינו במוישיק ניצוצות של כשרון, ואחר־כך התאהב בכדור. אמרתי לעצמי, לא כמו אמא פולניה: טוב להיות פועל (כדורגלן) מאשר עורך־דין אומלל. לכן לא הפרעתי לבני".

– לפני כמה שנים, בתקופה מורטת עצבים שעברה על דוביד, אמרת לי שאת חוששת לבריאותו.

„נכון, כי עשו לו עוולות והוא לקח ללב. דוביד, שהוא כה מסור, היה אז אומלל. איפה יש עוד מקצוע שיום אחד – והיו לו רבים מאוד כאלה – נושאים מאמן על כפיים, ויום אחר הוא כארמה?! מה לעשות, הוא אוהב את זה והמקצוע הזה ביסס את משפחתנו. ברגעים קשים – שיגדף ויצעק. כך יפרוק את המתח. תראה מה עשו לו עכשיו בהפועל ת"א, שהוא כה אוהב אותה ומסור לה. בשנים האחרונות אני מייעצת לו להפסיק לאמן, להיות מנהל כמו באנגליה ושאחרים ירוצו על המגרש ויתרגזו. דוביד הוא מומחה שהגיע הזמן שיעלו אליו לרגל. אם לא מנהל־– אמרתי לו – אולי תפסיק בכלל. והוא שוב אמר: 'בלי זה אני לא יכול לחיות'. אבל הוא מוכרח לשמור על בריאותו. הוא כבר בן 60".

בגלל הצרות – עלה במשקל

– את, שלמדת רפואה, תזונה ודיאטה, וכן „רפואה טבעונית", לא הצלחת להוריד ממשקלו של דוביד?

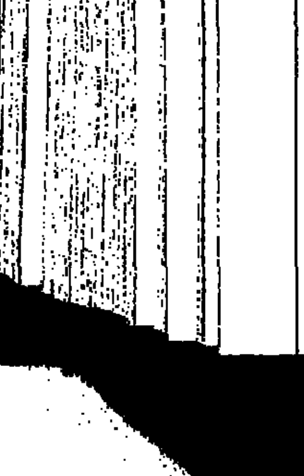
„לפני כשנתיים הוריד 14 ק"ג. במקום 2500 קלוריות ליום, קיבל אצלי 1300־1500, עם אותם אבות־מזון. עכשיו הוא שוב עלה במשקל. בגלל הצרות בהפועל ת"א הוא שוב התחיל לזלול. דוביד אוהב מאוד דגים, חצילים ובשר. כבר שנתיים הוא לא נוגע בסוכר ובעוגות".

– יש שחקן שאת מעריצה במיוחד?

„לא. אני רחוקה מכדורגל. אין לי אלילים. אבל מצאתי משהו באורי מלמיליאן. הוא שקט, מנומס וג'נטלמן. אגב, למרות שאני רחוקה מהמגרשים, איימו גם עלי. פעם כשחזרתי הביתה מצאתי על דלת הדירה פתק ועליו נכתב: 'אם שוייצר יבוא לאמן את הפועל ת"א, נרצח אותך ואת ילדייך'. גם את זה עברתי".

– הנסיעות התכופות שלו לחו"ל, לא היקשו עליך, שאינך מרבה לנסוע?

לא פעם אני אומרת לו ולי: טוב שהוא שם בחו"ל ואני פה. זה מרגיע ועושה קצת אוורור לעצבים, כדי שכאשר הוא יחזור הביתה, נתחיל שוב לאהוב כמו זוג צעיר". ■

כדורסל+

משה לרר

"אלופי העולם"

איך אני מת על האנגלים. באיזה פאתוס מכריז ה"בי.בי.סי." ש"מכבי ת"א, מחוזקת על ידי שני אמריקנים, זכתה בטורניר העולמי לקבוצות המאורגן על ידי 'קריסטאל פאלאס' בלונדון".

בימים הללו אפשר לשמוע בשירות השידור הבריטי הרבה על קריקט, כדורגל (כן, קריקט לפני כדורגל) ואם נשארות כמה שניות לסיום התכנית – גם על כדורסל. ותודות למכבי ששהתה בלונדון – שמענו קצת גם על כדורסל. גם זה משהו.

האנגלים משתגעים. אמרו ש"גמר כזה – הם עוד לא ראו". טוב, הם אומרים את זה בכל שנה. בא מוישל'ה ויינקרנץ, ע"מ מכבי, ומוסיף: "הקהל ראה ניו־יורק בלונדון". התכוון לרמה של נ.ב.א. תוסיפו לזה כדור צבעוני, כמו זה שה"הארלם" משתמשים בו, והרי לכם באמת אמריקה באנגליה.

השנה היו האנגלים בצרות שלא נדע. "פיליפס", הספונסר הקבוע שלהם, ברח מהעסק. ביקשו ממכבי ומכל הקבוצות לממן את השהייה. במכבי לא חשבו לרגע לסרב. צריך לשמור על יחסים. וחוץ מזה – חשוב לנצח ולגרוף עוד גביע. כדי שבשנה הבאה שוב יאמר הכרוז (וגם ה"בי.בי.סי.") שמכבי היא האלופה הבאה להגן על תוארה.

הטורניר הזה היה חשוב למכבי, כמו שהטורנירים בהולנד היו חשובים להפועל ת"א, לפני ההופעות שלהן בגביעי אירופה. להפועל היו הטורנירים חשובים מסיבה נוספת: השכנת שלום־בית אחרי הסערות שפקדו את הקבוצה לפני שיצאה להולנד ולסארייבו.

אז בואו ונאמר שהפועל ת"א לא הצליחה להרים את כל המוראל, עד הסוף. חסרו לה, פעמיים, הנצחונות המכריעים. פעמיים הפסידה הפועל לדן־בוס. במשחק השלישי – זה שלא היה חשוב ולא במסגרת טורניר כלשהו – ניצחה הפועל.

למכבי זה לא קרה. הטורניר בלונדון תפור עליהם כמו חליפה אצל חייט צמרת בבונד סטריט. ובכלל – אני לא כל כך בטוח ששחקני הכדורסל של היום יודעים בדיוק איפה הם נמצאים ברגע. שלשום בהולנד/אנגליה, אתמול ביד־אליהו והיום בלימוז'/סארייבו.

פעם, בהזדמנות הכי קרובה, אספר לכם איך נסעו לפני 30 שנה.

לי נגד חולון. הערב מצפה לו ג'וב קשה יותר.
צילום: רובי קסטרו

ג'ונסון

לפני המשחק המסקרן חולון – מ... בליגה, ניחשו בעתונים שלי ג'ונסון ... לפעולה, "אבל רק לכמה דקות ... מחצית". בסדר. קיבלנו. בחימום אני ש... את צביק'ה שרף מה עם לי, והוא או... "מה פתאום כמה דקות? – עולה א... בחמישייה הראשונה וישחק כמה שיוכל".

ואולי לא רבים שמו לב לעובדה ק... המסכן היה כל כך רעב לכדור, עד שהק... בהרבה את ג'ו קופר בקפיצה הראשו... השופטים העבירו את הכדור לחולון.

מה שמוצא חן בעיני בכל הסיפור ... ג'ונסון – היתה השתיקה סביבו. כלו... שקט לא היה. בכל יום תמונות של לי ... גבס, לי בלי גבס, לי ליד הכותל, לי ... ילדים. לשאלה מתי סוף סוף ישחק – ... היתה תשובה. ד"ר טדי פינקלשטיין היה ... לעצמו לקחת איספלנית מהכירורגית ... "איכילוב", סתם ולא פירש.

ואולי למדו במכבי מנסיון הש... שעברה. השבוע לפני שנה, היינו במט... של מכבי לאנטרוופן, לטריפ השנתי ... צסק"א. על המושב הראשון ישב קווין מ... רגלו תפוחה. אולי בשביל העתונא... והצלמים, ואולי לא, ביצעו לרגל הנש... מלאכותית. לי היה ברור שקווין לא יו... לפסוע אפילו פסיעה אחת על רגלו הפצוע... אבל לעתונות הודיעו שאם לא יוכל לשח... במשחק הראשון – יופיע לשני. שטויות.

השנה, כאמור, שתקו. אולי כדי ל... לפתוח פה לשטן, או סתם כדי לשמור ע... פרופיל נמוך. מסתבר שזה עובד טוב יות... לי משחק, קולע, ומאז המשחק עם חולון... לא הפסיק. במכבי נוקשים שלוש פעמי... על עץ. צריכים אותו הערב בלימוז'. כול... יודעים שאם לא הערב – אז רק בעונ... הבאה. אני מדבר על הגמר כמובן.

לאן הערב?

אוסטרובסקי

על הנייר מתמודדות שתי קבוצו... שוות. לשתיהן מאזן שווה אחרי ש... סיבובים. הפסדי חוץ ובית. וגם בכך ה... שוות. לימוז' הפסידה במשחק החו... הראשון במדריד; מכבי – בזאגרב. לימו... הפסידה במשחק בית (לקובנה); מכבי – בבית לריאל. נכון שיש עוד קבוצה אחת שהפסידה פעמיים – סימאק מילאנו – אב... זה סיפור אחר. סימאק הפסידה פעמיים בחוץ (בקובנה ובזאגרב) ותיאורטית, לפחות, מצבה טוב יותר.

מי מחכה הערב למכבי בלימוז'?

סטפן אוסטרובסקי.

מכנים אותו "דורון ג'מצ'י של לימוז'". וזה כבר קומפלימנט. לאוסטרובסקי כמובן. גבוה מדורון (204 ס"מ), בעל "יד" טובה, וצעיר מדורון בשנה (23). אומרים שהעברתו מלה־מאן ללימוז' היתה "עיסקת השנה" בכדורסל הצרפתי. מזכיר את "עיסקת השנה" של דורון-מכבי.

בניגוד לדורון, הוא מוכר וידוע ברחבי צרפת רק בשתי העונות האחרונות. הבחור בעל השם הפולני, הוא מיקס של אב פולני, אם איטלקיה ודרכון צרפתי. האב היה כדורסלן. רצה להיות מקצוען – אך נשאר חובב. בנו, סטפן, עושה היום את הכסף שהוא הפסיד בזמנו.

כיליד ליון, ראתה "וילורבאן" את הכשרון הטמון בו וצירפה אותו לשורותיה. אך עד מהרה שמה עליו לה־מאן עין והוא היה שם. את לימוז' מאמן האקס־מאמן הלאומי פייר דאו, והוא רצה את סטפן בכל מחיר. המחיר שולם, והערב הוא יצטרך להוכיח בפעם נוספת שהוא שווה את המאמץ.

במכבי רק מקווים – שלא יעשה את זה על חשבונם.

סטפן אוסטרובסקי (מימין, עדיין במדי לה־מאן) וחברו רישאר דאקורי.

אלימלך

הקהל, בעיקר החולוני, מתמוגג כשהוא רואה אותו בפעולה. לא חשוב דזי בורמור, עוד פחות ג'ו קופר. לקליף פונדקסטר יש ימים טובים ורעים. לו, לישראל אלימלך, אין. כל ערב הוא טוב. בכל ערב – "אלימלך הוא המלך".

זה נכון, בעיקר, בתקופה האחרונה, וזה מביא אותנו לשאלה מה קורה לבחור, עד לפני זמן קצר חבר בסגל הלאומי, ומזה חדשיים – בחוץ.

האמת היא שעבר תתול שחור בינו לבין מאמן הנבחרת. כל אחד משוכנע בצידקתו המקצועית. שרף ראה אותו בפעולה בכמה משחקים שלדעתו לא התמיאו לכדורסלן המוביל של חולון; אלימלך סבור כי הניפוי האחרון שלו לקראת המשחק נגד אנגליה בקדם אליפות העולם – לא היה מוצדק. הוא רגז, ויש צדק בדבריו, על כך שהניפוי נודע לו מן העתונות. שרף מוכן להישבע שלא היתה לו יד בכך. פשוט טעות מנהלית.

העובדות הן שהניפוי והזמן עשו את שלהם. אחרי תקופה מסויימת שבה לא "פגע" אלימלך בכדור, הוא חזר אל עצמו. באחרונה היתה לו סידרה מוצלחת ולזכותו יש לזקוף במידה רבה את העובדה שבגמר גביע המדינה שוב נראה את חולון.

מתבקשת השאלה: כיום, לפני המשחק המכריע עם צ'כיה (13 בפברואר) שיקבע אם נופיע שוב במסגרת העולמית (בפעם הקודמת זה קרה לנו ב־1954), קוו ואדיס אלימלך?

שרף אומר כי דלת הנבחרת אינה חסומה הרמטית. ממה שהבנתי, בשיחה קצרה שניהלתי עימו לפני המשחק האחרון של חולון עם מכבי, יש לישראל אלימלך בעייה. הוא לא מסוגל לקום מן הספסל ולהחליף את מוטי ארואסטי. אם יתגבר על כך, ויכיר בעליונות שמגלה כיום מוטי עליו, בעיקר בזכות הנסיון, קיים סיכוי ל"סולחה".

לחתונה הזאת, אחרי הגירושין הקצרים, דרושים שניים. לא חשוב מי החתן ומי הכלה. אני, בכל אופן, מוכן להיות השושבין. ■

N.B.A

אלכס דורון

ההכנסה: 190 מיליון $

אומרים שהכדורסל המוצג בארה"ב הוא "מעולם אחר". אבל מסתבר שכל מה שקשור בליגה הזאת – הוא עולם אחר: הרמה, השכר, איכות המשחק, המיומנות האישית. מעולם ב־40 שנותיה של הנ.ב.א., לא היו בה כל כך הרבה כוכבים מבריקים, כמו העונה. אשתקד זינקו כמטאורים "טירונים" כמייקל ג'ורדן, אקים אולאג'וואן וצ'ארלס בארקליי, שהצטרפו לסוללה שכללה את קארים עבדול ג'אבאר, לארי בירד, "מג'יק" ג'ונסון או ד"ר ג'יי – ובניגוד לעבר, דווקא הצעירים, הפנים־החדשות – הם אלה שמשכו קהל רב לאולמות והעלו בבת אחת את ההכנסות לשיא חדש בכל הזמנים: 190 מיליון דולאר. עובדה, שאיפשרה להעלות השנה את שכרם של השחקנים, אפילו בשיעור ניכר. מאחר שנוסחת ההצלחה – "דם צעיר" – הוכיחה את עצמה, היא הופעלה העונה במרץ רב.

מוזס מאלון קטף 1031 ריבאונדים

בעוד מאנוטה בול (וואשינגטון בולטס) הוא הגבוה בשחקני הנ.ב.א. – 2.32 מ' – הגובה הממוצע העונה הוא 2 מ'. "מלך הסלים" בעונה שעברה היה אמנם מייקל ג'ורדן (שיקאגו בולס) שב־82 משחקים (בלי הפלייאוף) קלע 2313 נקודות – אבל בנ.ב.א. מכתירים את "המלך" על פי הממוצע – ובכתר זה החזיק ברני קינג (ניקס) שב־55 משחקים (עד פציעתו) קלע 1809 נקודות – בממוצע 32.9 נקודות למשחק. הממוצע בליגה הוא 9.1 נקודות למשחק, 3.6 ריבאונדים, 2.2 אסיסטים, 49% אחוז דיוק מהשדה, 76% בעונשין. "מלך הריבאונד" אשתקד היה מוזס מאלון (פילדלפיה) עם 1031 בסך הכל (646 בהגנה, 385 בהתקפה) – ממוצע של 13.1 למשחק; "מלך האסיסטים" היה אייזיאה תומאס (דטרויט) 1123 בסך הכל – 13.9 למשחק.

הרזה מכולם שוקל 67.5 ק"ג

מאנוטה בול – הוא כאמור הגבוה בשחקני הליגה – 2.32 מטר. עוד לא היה ענק כזה בכל תולדות הנ.ב.א. אחריו בדירוג הענקים: צ'אק נאוויט (לייקרס) 2.26 מטר, מארק איטון (יוטה) ורלף סמפסון (יוסטון) 2.24 מטר.

הנמוך ביותר: אנתוני ספאד ווב מאטלנטה – 1.71 מ'. אחריו בדירוג: מייקל אראמס – 1.80 מ'.

הרזה מבין כל המקצוענים הוא ווב – 67.50 ק"ג (!).

זקן השחקנים הוא קארים עבדול ג'אבאר, שנולד ב־16 באפריל 1947. בעונה הבאה (1987) יהיה כן 40. בשבוע שעבר הוא כבר חתם על החוזה לעונה החגיגית, ה־18 שלו בליגה. שני בדירוג ה"קשישים" – ג'ורג' ג'ונסון (סיאטל) בן 36 שנה ו־11 חודשים.

הצעיר שבחבורה: הקנדי ביל וניגגטון (ראלאס) – 20 שנה ו־11 חודש.

הכוכב הוא גם מנצח בתזמורת

אלוין רוברטסון הוא טיפוס רבגוני ועושה הכל "עם סטייל". בנ.ב.א. הוא מככב ב"סאן אנטוניו ספרס". ראינו אותו בקייץ '84 ביד־אליהו לצידו של לארי בירד ושאר הכוכבים שביקרו אז בישראל. עתה אומרים שיש לו עתיד. לא רק בכדורסל, שבכך מקצועו, אלא במוסיקה. הוא "עשה כותרות" ברחבי ארה"ב לאחר ששימש מנצח אורח של התזמורת הסימפונית של סאן־אנטוניו, אחת הטובות ביבשת. המנצח הקבוע לימד אותו את כל התורה בשיעור אחד של עשר דקות (!) ומיד הועלה אלווין על הדוכן, בקונצרט שהיה מיועד לגיוס תרומות לפעילות התזמורת בשנה הקרובה. התוצאה – מבחינתו של רוברטסון – היתה מהממת. השבחים מן המבקרים זרמו בקילותים איתנים. גם הרפרטואר שבחר ה"מאסטרו" היה עשיר ומגוון. במיוחד הוא קצר צל"שים על קטעים מהמחזמר "הקוסם מארץ עוץ".

הצלחה גוררת הצלחה: עתה יש לו כבר תוכנית רדיו קבועה, מדי יום א' ב־5 אחה"צ, בה הוא... קורא שירהבלשון פאטואה, שפתם של ילידי האיים הקאריביים, בליווי מוסיקה מתאימה. אומרים שזה להיט. את הקייץ האחרון בילה רוברטסון בג'מייקה ורכש שם עשרות אלבומי תקליטים של מוסיקה עממית ואת תוצאות הביקור הזה שומעים בתוכנית הרדיו שלו. ■

מג'יק ג'ונסון מלהיב כתמיד

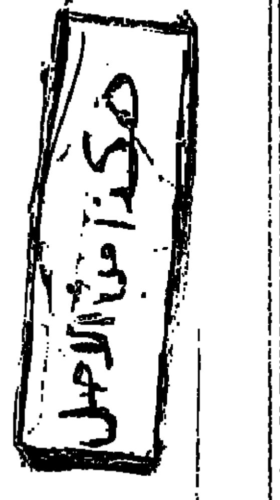
אלוף = 8 מיליון $

השכר הממוצע העונה בנ.ב.א. – 346 אלף דולאר לשנה. שכר המינימום – 70 אלף. האש"ל היומי לשחקנים, בנסיעות למשחקי חוץ – 39 דולאר. האלופה, לוס־אנג'לס לייקרס, היא גם אלופה בתקציב המשכורות שלה, העומר השנה על 8.2 מיליון דולאר, לעומת 6.5 מיליון בלבד של סגניתה, בוסטון סלטיקס ו־6.1 מיליון של הניו־יורק ניקס. הקבוצה ה"ענייה" ביותר בעולם זה של עשירים, היא יוטה ג'אז שתקציב השכר שלה רק 2.5 מיליון דולאר. סקר של העתון "יוסטון כרוניקל" מגלה כי "מג'יק" ג'ונסון מה"לייקרס" הוא בעל השכר הגבוה ביותר בליגה – 2.5 מיליון דולאר בעונה ואחריו מדורגים בתחום זה: קארים עבדול ג'אבאר 2.03 מיליון, מוזס מאלון 2.145 מיליון ואילו לארי בירד מ"בוסטון סלטיקס" משתכר רק 1.8 מיליון דולאר.

U.S.A + 14 מדינות

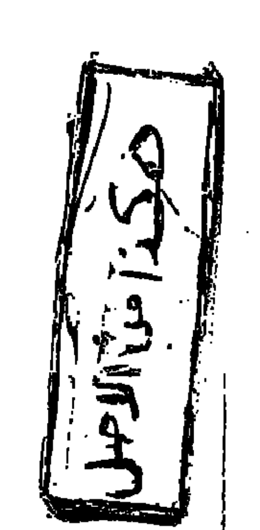
לא רק בישראל – גם בנ.ב.א. מופיעים השנה "שחקני חיזוק" זרים. מהיכן הם באים?

ג'מייקה: פאט יואינג (ניקס); קנדה: מייק סמרק (שיקאגו) וביל וונינגטון (דאלאס); גרמניה: אובה בלאב, דטלאף שרמפ (דאלאס) וקיקי ואנדוויי (פורטלנד); צרפת: דומיניק ווילקינס (אטלנטה); פאנאמה: רולאנדו בלקמן (דאלאס) וסטיוארט גריי (אינדיאנה); בולגריה: גיאורגי גלוצ'קוב (פניקס); אנגליה: ג'יימס דונאלדסון (קליפרס); רומניה: ארני גרינפלד (ניקס); סודאן: מאנוטה בול (וואשינגטון); ניגריה: אקים אולאג'ואן (יוסטון).

תחזיטוטו

נועם בן־ישראל

מה אסור לעשות בטוטו?

למרות הכותרת, איננו מתכוונים לצטט כאן מתוך תקנון הטוטו – אלא להשיא כמה עצות שימושיות, כדי שלא להתאכזב.

בשבוע שבו הטופס קשה לניחוש (כמו השבוע, למשל) ויש התלבטות מה לשלוח, אתם מנסים טופס אחד ואחר כך עוד אחד, שוב מנסים ושוב מתלבטים – בסופו של דבר החלטתם ואז: השמידו את כל הנסיונות הקודמים. אין אכזבה גדולה יותר מאשר לראות בטופס ששלחתם 10 או 11 ולגלות שאילו שלחתם טופס אחר – הייתם זוכים ב־13. השמידו את הטפסים הישנים כדי שלא תדעו צער.

הצעה נוספת: אם החלטתם על מסגרת וגודל הטופס (כמה כפולים, כמה משולשים) אל תקטינו אותו בעקבות מידע של הרגע האחרון העוסק בקבוצות (למשל מחלות שחקנים, סכסוכים כספיים וכו'). בדרך כלל, בישראל, כל החולים מבריאים באורח פלא לקראת שבת וכל הסכסוכים מתחסלים או נידחים ליום א'. חבל להתאכזב עקב שמועות.

ועוד עצה – המיועדת למנחשי 12 (והשבוע היו רבים כאלה), אך היא יפה לכל המנחשים שמתקרבים לזכייה ב־13: אל תתאכזבו מכך שכמעט הצלחתם. חישבו על הזכייה כעל סימן מובהק שאתם בדרך הנכונה לפרס הגדול: אל תעשו חישובים בנוסח ש"בדקה ה־85 היה 13 ורק הגול הזה הוריד את הפרס". כדורגל הוא משחק של 90 דקות, והטוטו הוא משחק של תוצאות לאחר 90 הדקות הללו... לכן, לא כדאי לחשב חישובים. זה רק ירגיז אתכם.

למרות הכסף הרב והסכומים הגבוהים של הפרסים, יש להתייחס לכל העניין כאל משחק ואז הנאתכם רק תיגדל. עם ההנאה יבוא גם הכסף.

המחזור ה־19

1. בני־יהודה – הפועל פ"ת. נראה לנו כי נציגת השכונה תספוג את הפסדה השני ודווקא בבית. לפ"ת הכלים והמרץ לנצח והיא תעשה זאת.

2. הפועל י־ם – מכבי חיפה. אם המשחק היה מתקיים לפני חודשיים, היינו מציעים ללא היסוס נצחון לאלופה. אך משהו חורק אצלה באחרונה ולכן – משולש.

3. מכבי יבנה – הפועל באר־שבע. משחק מרתק שיהיה גם עצבני במקצת. למרות הביתיות, אנו ממליצים על תיקו. לא נתפלא אם תהיה תוצאה אחרת.

4. מכבי ת"א – מכבי נתניה. עימות המאכזבות של הליגה העונה. על הנייר, לנתניה, אחרי הנצחון בשבת, עדיפות קלה. משולש.

5. הפועל ת"א – שמשון. לא נראה לנו תיקו נוסף (שמיני) של שמשון, אך חובה להרגיש גם שת"א ניצחה עד כה בכל משחקיה הביתיים. 1, 2.

6. יפו – שעריים. מי שרוצה לדעת מה יהיה במשחק – מוזמן להציץ בטבלה. מבחינתנו – משולש.

7. הפועל חיפה – כפר־סבא. האורחת טובה, אך לא די בכך כדי לנצח אצל המארחת, שאינה אוהבת את הרעיון כי היא עלולה להפסיד פעם שניה ברציפות. תיקו.

8. מכבי פ"ת – בית"ר י־ם. משחק פתוח וכנראה שגם עם שערים רבים. בית"ר עדיפה ותמשיך לשמור על הצמרת. X, 2.

9. בית"ר נתניה – חולון. חולון תשחק פתוח כדי לזכות בראש הבית בגביע הטוטו. אם תצליח בכך – ?תנצח. אם לא תפסיד. 1, 2.

10. בית"ר חיפה – חדרה. [...] הקבוצות קיימים פערי איכות, [...] ושאיפות. חדרה תנצח.

11. בית־שמש – עמידר. [...] הקבוצות שמשהו אירע אצלן [...] נה: לבית שמש מאמן חדש והיא [...] קת ונלחמת. עמידר שאיבדה [...] בגביע הטוטו – נחלשה. תיקו [...] לבית־שמש.

12. הכח – הפועל ר"ג. הכח [...] כנראה, בדרכי השני ברציפות. [...] קו יספיק לה לתפוס ראשות [...] 1, X.

13. עכו – יהוד. אם המשחק [...] נערך כמסגרת הליגה, היינו ממליצים על תיקו. בגביע הטוטו וכמצב [...] ר' – משולש.

הליגה הלאומית (לאחר מחזור 11)

	קבוצה	שערים	נק'
1.	מכבי חיפה	6–18	26
2.	הפועל ת"א	9–23	25
3.	בני יהודה	2– 6	22
4.	בית"ר י־ם	12–22	21
5.	מכבי ת"א	12–17	16
6.	הפועל כפ"ס	16–17	16
7.	באר־שבע	9–11	15
8.	הפועל פ"ת	13–13	14
9.	הפועל י־ם	16–13	14
10.	מכבי נתניה	13–14	12
11.	מכבי פ"ת*	17–13	10
12.	שמשון	16–11	10
13.	הפועל חיפה*	13– 6	10
14.	יבנה	15– 5	10
15.	שעריים	11– 5	8
16.	מכבי יפו	22– 8	[illegible]

* לא כולל משחק שלשום בינהן.

גביע הטוטו ארצית (לאחר מחזור 8)

בית א'

	קבוצה	שערים	נק'
1.	הפועל חדרה	4–8	[illegible]
2.	בית"ר ת"א	7–9	7
3.	מרמורק	6–7	7
4.	בית"ר חיפה	12–5	4

בית ב'

	קבוצה	שערים	נק'
1.	בית"ר נתניה	6–13	11
2.	צפרירים	5–13	10
3.	הפועל טבריה	10– 5	5
4.	הפועל לוד	12– 2	1

בית ג'

	קבוצה	שערים	נק'
1.	הכח	6–11	10
2.	הפועל ר"ג	6– 7	[illegible]
3.	עמידר	6–12	[illegible]
4.	בית שמש	17– 5	[illegible]

בית ד'

	קבוצה	שערים
1.	הפועל עכו	6–11
2.	יהוד	4– 7
3.	רמת השרון	6– 5
4.	בית"ר רמלה	11– 4

הצעות השבוע

שיטות מלאות

סולידי

משחק	1	x	2
1		X	
2		X	X
3		X	
4			X
5	X		X
6	X		
7	X		
8	X		X
9		X	
10			X
11	X	X	
12	X		
13		X	

שלשות –
כפולים 4
טורים 16

הפתעות

משחק	1	x	2
1			X
2	X		
3	X		X
4		X	
5		X	
6		X	X
7	X		
8	X		X
9	X	X	
10	X	X	
11	X		X
12	X		
13			X

שלשות –
כפולים 6
טורים 64

הגיוני

משחק	1	x	2
1	X		
2	X	X	X
3	X	X	X
4		X	
5	X		
6	X	X	X
7			X
8			X
9	X		
10	X		X
11			X
12		X	
13	X	X	

שלשות 3
כפולים 2
טורים 108

לעשירים

משחק	1	x	2
1	X	X	
2			X
3	X		
4	X		
5	X	X	X
6	X		
7	X	X	X
8	X	X	X
9	X		
10			X
11	X	X	
12	X	X	
13	X	X	

שלשות 3
כפולים 4
טורים 432

שיטה מצומצמת

משחק	1	x	2
1			X
2	X	X	X
3		X	
4	X	X	X
5	X		X
6	X	X	X
7		X	
8		X	X
9	X		X
10			X
11	X	X	
12	X	X	
13	X	X	X

שלשות 4
כפולים 5
טורים מלא 2596
טורים בשיטה המצומצמת 288

משחק	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	1	x	2	1	x	2	1	x	2
3	x	x	x	x	x	x	x	x	x
4	1	x	2	x	2	1	2	1	x
5	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2
6	1	x	2	2	1	x	x	2	1
7	x	x	x	x	x	x	x	x	x
8	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2	x, 2
9	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2
10	2	2	2	2	2	2	2	2	2
11	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x
12	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x
13	1	1	1	1	1	1	1	1	1

BMX

התרגיל הקשה וגם המלהיב הזה מחייב אימונים רבים, רגש, יציבות ו„אטימות" להערות לגלגניות של קהל הסקרנים [.] כשמצליחים, אפשר כך לעבור מרחק ניכר „עד שהכביש נגמר".

אלי אלבג*

רכיבה על אופניים כשהגלגל הקדמי מורם, היא בלי ספק אטרקציה. לא מכבר נתקלתי בירחון מקצועי באנגלית בדיווח על שני רוכבי „בי.אמ.אכס". שתיחרו ביניהם בפארק באנגליה, מי יאריך זמן ברכיבה „משוגעת" שכזאת. מאות סקרנים עודדו אותם. אחד „משך" שלוש שעות וחברו היה כנראה מוכשר יותר והשלים את מבצעו לאחר שלוש שעות ורבע ברציפות, מבלי ליפול. ממש לא ייאמן.

המקצוענים מכנים תרגיל מסוכן ומרהיב־עין זה בשם WHEELIE. הוא מחייב אימונים רבים כדי להשיג יציבות על הגלגל האחורי וכן כדי לפתח רגש בלחיצה על בלם היד או בלם הרגל. התעלול הזה נעשה קשה יותר כאשר מבקשים לבצע סיבוב או פניות בעליות או ירידות. אני משתמש בבלם יד כדי לעצור את הגלגל האחורי ולקבל יציבות. אולם כשרק מרגיש שהנהגה אני עלול ליפול אחורה, אני לוחץ על הבלם וכך חוזר קדימה. אם יש תחושה של הנה־הנה נופלים קדימה – יש „לפרל" חזק בפראלים, כדי לעלות חזרה. אבל הכלל הוא: לעבור ברגש ועם הרבה כוח.

כיצד מבצעים זאת?

רצוי לרכוב במישור ובמקום סגור למשבי רוח. רוכבים באיטיות ומושכים את הכידון לגוף. בו־זמנית „מפדלים" בדוושות ומרימים את הגלגל לזווית שבין 50 ל־70 מעלות. ככל שמרימים את הגלגל גבוה יותר, עובדים עם פחות כוח, יותר רגש ויכולים לעבור מרחק גדול יותר, בנסיעה על גלגל אחד, כאשר הקדמי מורם. עד שמשיגים את הרגש הדרוש לכך, חובה להשתמש בבלם יד או רגל, כדי למנוע התהפכות.

אין ספק כי התרגיל הזה מחייב אימונים רבים ועקשנות, כדי להשיג שליטה מוחלטת על האופניים. אני עבדתי עליו חודש ימים, 2–3 שעות בכל יום, עד שהשגתי את היציבות הדרושה על האופניים. רק אחר כך התחלתי „לעשות קילומטרים" ברכיבה עם גלגל מורם. השיא שלי, במזג אויר נוח – וביום של „שיעמום טוטאלי" – היה כ־3 ק"מ ברכיבה עם גלגל מורם. מתי חזרתי להשתמש בשני גלגלים? – כאשר הכביש נגמר...

במהלך ביצוע התרגיל הזה קלטתי תגובות של סקרנים שהעירו: „היי, בחור, בשביל מה בנו לאופניים שני גלגלים?" לא צריך להיבהל מהערות עוקצניות שכאלה. גם לא כאשר הסקרנים „מחכים לך בפינה" שכבר תיפול. מי שמתמיד ומתעקש – עשוי להצליח, בסופו של דבר, אם כמובן יקפיד על כל הכללים וגם ישתמש בבלם.

בגלגל קדמי מורם, אפשר לבצע כמה תרגילים נהדרים. למשל: רכיבה כשיד אחת איננה על הכידון אלא מונפת לצד. או הקפצת האופניים על הגלגל האחורי. או רכיבה ל„רמפה" ואז הרמת הגלגל האחורי בבת אחת.

מי שינסה זאת חייב לקחת בחשבון את הנפילות. חובה לשמור על הגב – האזור הפגיע ביותר בשלב הראשון של האימונים. אני נפלתי פעמים רבות עד שהגעתי לביצוע מושלם של התרגיל הזה. בהמשך למדתי להיות זריז יותר ובמקום ליפול על הגב, נפלתי ובהמשך „החלקתי" על הרגליים – וכך מנעתי מעצמי חבטות גב, שהן בלי ספק מסוכנות.

כהצלחה! ■

* המחבר הוא אלוף הנוער של ישראל בפעלולי „בי.אמ.אכס."

אלי אלבג. היי בחור, בשביל מה בנו אופנים עם שני גלגלים?

מכוניות

יוחנן פלד

טימו סאלונן, אלוף העולם בראלי לשנת 1985, נהג לנצל את שעות הדייג של אביו בלילות החורף הארוכים של פינלנד, וניסה כוחו בנהיגה במכוניתו. ברבות השנים הפך לאחד מגיבוריה הספורטיביים והיותר פופולאריים של פינלנד, ארץ אלף האגמים.

טימו סאלונן, אלוף העולם בראלי 1985, הוא יליד פינלנד, כמוהו כנהגי ראלי גדולים רבים אחרים. בפינלנד מעורר ספורט הראלי התלהבות ועניין, כפי שמעוררים ברוב הארצות משחקי כדורגל או כדורסל. דבר זה היה נכון במיוחד בריהימאקי, העיר שבה גדל סאלונן ושבה נערכה אחת מתחרויות הראלי השנתיות החשובות ביותר בפינלנד. סאלונן למד לנהוג כשהיה בן שבע. „אבי היה דייג", הוא סיפר. „הוא נהג לשבת במשך שעות בתקופת החורף, כשהחכה שלו משתלשלת דרך חור בקרח שכיסה את האגם הקפוא. אני הייתי מבלה את הזמן בנהיגה סביב במכוניתו".

אביו של סאלונן היה בעל מוסך למכוניות דטסון, והירשה לבנו להעניק את „מכת החסד" למכוניות ישנות שנועדו לערימת הגרוטאות. אמו עברה בדוכן עיתונים קטן, אך גם פרט זה עתיד למלא תפקיד בקאריירה של הנער. „העיתונים הובאו על ידי מישהו מהלסינקי. אני הייתי רגיל לחכות לו, כי הוא תמיד נהג כמו משוגע, והיה עושה פניות סביב הקיוסק שלנו כהפעלת בלם היד".

„המשוגע" היה טימו מאקינן, שגם הוא יגדל ויהיה כוכב במירוצי הראלי. לימים יהיו טימו את טימו חברי הצוות של בית־החרושת פיאט.

טימו נכנס לראלי הראשון שלו בלי לספר על כך לאביו. הוא נסע ברטסון רגילה בת 1600 סמ"ק, על צמיגים משומשים, והחמיץ את הניצחון על חוט השערה. בפעם הבאה, והפעם בנוכחות אביו, זכה טימו בניצחון הקבוצתי הראשון שלו. בימים ההם, כשעדיין לא היו תומכים מבחוץ, בחר טימו את נהגי־המשנה שלו על פי יכולתם לשלם בעד ה„מושב", אם בכסף ואם בעבודה. נהג־המשנה הראשון שלו" ז'אקו מארקולה, השאיל לסאלונן סדנת עבודה ועזר לו לבנות את מכוניותיו.

אלף האגמים

משפרש אביו מעבודתו, בראשית שנות השבעים, פתח טימו סאלונן סוכנות משלו למכירה ותיקון של מכוניות מאודה, וכך השתתף בפעם הראשונה בראלי אלף האגמים בפינלנד, ב־1974, מאחורי ההגה של מאודה 1300. במירוץ זה זכה סאלונן בניצחון קבוצתי, ממש לפני פולי טיבונן (מקום חמישי באליפות העולם 1985) וסיים במקום ה־22 הכללי. „התייחסנו לזה כאל חופשה, על אף שעבדנו כל היום והתאמנו בערבים. לא היה לנו מושג מה יקרה במהירויות ראלי אמיתיות, וביום המירוץ התנגשנו בבור במהירות של 150 קמ"ש והתחלנו להמריא. נחתנו על צידה האחד של המכונית ואחר כך על צידה השני. ובסופו של דבר מצאתי את עצמי על ברכיו של נהג המשנה שלי. אבל נשארנו על הדרך..."

בחודשים הבאים גייס טימו וולוו 142 וזכה לתוצאות לגמרי לא רעות. אף על פי כן החל להרהר הרהורי כפירה ועזיבה. אלא שאז פנה אליו יכואן דטסון וביקש שיצטרף אל הצוות של דטסון בראלי אלף האגמים ב־1975.

זו היתה הפעם הראשונה שטימו נהג בצוות והוא מצא את עצמו לצידו של מארקו אלן, שאף הוא משמש היום נהג בצוות של לנצ'יה, יחד עם פולי טיבונן. מתוך שלוש מכוניות דטסון שהשתתפו במירוץ זה, סאלונן היה היחיד שהגיע לקו הסיום. המקום השישי שבו זכה באירוע הזה מציין את נקודת הפתיחה למוניטין של קביעות ואמינות. „אני תמיד מסיים כי אני נוהג לאט! אני תמיד קצת זהיר מדי. ועד היום אני שואל את עצמי לפעמים אם לא בלמתי קצת לפני הזמן במקום כזה וכזה".

הודות לגישה זו לא סבל טימו מתאונות רבות. בראלי אחד ב־1978, כשנהג מטעם פיאט, התהפך עם מכוניתו, אך התאושש במהרה והפסיד רק מעט מאוד זמן במירוץ. עד כדי כך שמנהל הצוות סירב להאמין ש... לו בכלל תאונה. „התאונה הקשה ... חר שלי היתה בראלי אר.איי.סי. (... ריטי) ב־1977. כשנכנסתי ישר ... לקחתי כמה כדורים בגלל ... נהגתי במשך קרוב לשלושים ... הייתי עייף ולא אכלתי כראוי. זו ... אשמתי".

עם משקפיים

סאלונן נהג מטעם פיאט ... בלבד, עד שפרשה החברה ... הראלי ב־1979. אז חזר לדטסון, ... הפעם כנהג עם צוות מטעם בית־החרושת. אגב, בצוות זה היה גם שקאר ... טה: הוא וסאלונן הם הנהגים ... בקבוצה העולמית המרכיבים משקפיים. „בשבילי זו לא בעיה", אומר סאלונן „הדבר המרגיז היחיד הוא שאינ... יכול לחבוש קסדה שלמה".

כיוון שעכשיו נהג מטעם בית־החרושת, ידע טימו שהוא נוהג במכונית הטובה ביותר שבית־החרושת יכול להציע. אך למרבה הצער, מכוניותיה ... דטסון לא היו די טובות להתמודד ... לנצ'יה ראלי ואודי קווטרו. ההזדמנות שהוצעה לסאלונן, לנהוג במכונית הראלי החדשה של פז'ו, היתה ההזדמנות הממשית הראשונה בקאריירה שלו להגיע ישר אל הצמרת. הוא ... היסס.

„נראה לי שפז'ו צריכה להיות מכונית טובה ושמחתי לחתום על הד... איתם". אמר סאלונן. „הייתי זקוק לתוצאות למען הקאריירה שלי ונמאס לי להסביר לעתונאים מדוע אני לא מנצח אף פעם". וכשהוא מגלה ... את חוש ההומור השקט שלו, שגם... לסמלו המסחרי, לצד נהיגתו „הזהירה", ממשיך סאלונן ואומר: „פשוט א... אפשר היה להמשיך לעד באותו הד... פור שאני נהג גרוע או התחלתי לו... להם שהמכונית סבלה מבעיות..."

הנהיגה הראשונה בפז'ו היתה ... לי מונטה קארלו 1984. „חוץ מקילו... מטרים מעטים באודי קווטרו, זו היתה ההתנסות הראשונה שלי במכונית ... לת הינע של ארבעה גלגלים, והי... באמת היתה שונה: כשסטורכו 16 ... חילה להחליק, אתה חייב להאיז... בדיוק להיפך מרטסון. כל הרפלקס... שלי היו חייבים להשתנות".

למרות חוסר נסיונו, הגיע סאלונן למקום השלישי. הוא הגיע שוב למקום השלישי בשוודיה, ובראלי הבא שנערך בפורטוגל, זכה לניצחונו הראשון. אלה היו סימנים מבטיחים, אך בסופו של דבר כבש סאלונן את אליפות העולם בסערה, בסידרת ניצחונות רצופים – ביוון, בניו זילנד, בארגנטינה, ולבסוף, כראוי למירוץ שהבטיח לו את התואר, בארץ מולדתו פינלנד.

כשנשאל סאלונן לאחר המירוץ אם יש לו תלונות כלשהן נגד המכונית, השיב: „כן, אני מבקש מאפרה במכונית כבר מאז התחלת העונה. יש לנו עכשיו את הגירסה השנייה של המכונית ועדיין אין בה מאפרה"... ■

טימו: לילה ראשון בלי אבא

אבא דג - ואני נסעתי...

התקווה היפה של השכונה

קבוצת הנשים של בני־יהודה ת"א כדורסל, היא עתה הלהיט של שכונת־התקווה: אולמות „מפוצצים", תרומות ביד נדיבה, מתנות ממפעלים לימי הולדת, בקיצור: בנות השכונה הן בלי ספק האדרנלין של הליגה

ברוריה ביגמן

השעמום והאפרוריות שבו שקוע כדורסל הנשים בישראל, מחקו בשנים האחרונות את הצבע מפני „המשוגעות לדבר", שהמשיכו, חרף המצב, להתרוצץ בין הסלים. אבל העונה, קיבלה הליגה הלאומית לנשים זריקת אדרנלין, במינון גבוה – ודווקא מכיוון שכונת התקווה, בעבר מעוז של כדורגל.

ה„זהובים" ממועדון „בני־יהודה בית־דני", שיצא לו מוניטין בזכות קבוצת הכדורגל של ה„שכונה", הכניסו מימד חדש העושה את ליגת הנשים תוססת ומעניינת יותר.

נהגי המוניות של התחנה בשכונת התקווה, מוכרים כאוהדיה הקנאיים ביותר של קבוצת הכדורגל. אבל העונה הם מגלים יותר התלהבות דווקא ממשחקי הכדורסל' של הבנות. ביקור באימוני הכדורסלניות הוא כבר חלק בלתי ניפרד מסדר יומם הקבוע. במשחקי הבית, הם מתנדבים לשמש סדרנים.

סיגלית טרבלוסי, איריס מימרן, לימור מזרחי וחברותיהן, החלו את הקריירה הספורטיווית שלהן לפני ארבע שנים כ...כדורגלניות בבני־יהודה, בהדרכת המאמן אברהם לב. אולם כאשר הגיע ל„שכונה" דוד ועקנין, „משוגע" לכדורסל, והציע לאברהם לב לשנות כיוון ולעשות לנערות „הסבה מקצועית" לכדורסל, היתה התגובה הראשונה: התמרמרות. הנערות לא ידעו במה המדובר ומה זה כדורסל – ולא היו מוכנות לוותר על הבעיטה בכדור. אך תוך פחות משנה שכחו מהכדורגל ובלהט ההתלהבות, החלו כבר לדבר בגלוי על הליגה הלאומית.

ארבע עונות מן הסל הראשון – הוגשם חלומן וכיום, חרף האפשרות שניתנת להן לחזות במשחקי הכדורגל של בני־יהודה, הן אפילו לא מתקרבות למגרש הכדורגל. זה כבר לא מעניין אותן. הגלגל התהפך: הכדורגלנים הם שבאים לראותן במשחקים...

הבית החם ביותר

הכדורסלניות הצעירות זכו, לדבריהן, ל„בית־החם ביותר שספורטאית יכולה לקוות לו".

„אילו קיבלו שכר עבור הופעתן בליגה, העסק היה מתפוצץ. הקבוצה היתה דומה למקום עבודה ללא חום וגיבוש חברתי. לי ולשאר הבנות, בני־יהודה הוא בית ראשון לכל דבר", מסבירה ה„קפטן" סיגלית טרבולסי, תושבת כפר־שלם.

הבנות אינן משכונת התקווה. הן באות מת"א, בת־ים, גבעתיים וראשון־לציון. המבוגרת בשחקניות, אורית ברבוט, 24, באה מהפועל ת"א והיא נחשבת ל„אמא" של הילדות. מרביתן עדיין תלמידות תיכון. שתיים כבר חיילות. הן מגיעות למועדון שב„בית־דני" בשעות אחר הצהריים, מכינות שיעורי־בית בעזרת מורים־חונכים צמודים. מי שאינה עומדת בקריטריונים הנדרשים בבית־הספר נשלחת הביתה, לפרק זמן בלתי מוגבל, עד שתתייצב ברמת השגיה בלימודים.

„איריס ממרן ישבה בבית חודש, 'דגרה' על הספרים ולא ראתה את המיגרש. היא הבינה שאנחנו לא מענישים אותה, אלא דואגים לעתידה", הסביר דוד ועקנין, מנהל מחלקת הכדורסל במועדון.

יום של בושם

בני־יהודה היא משפחה מאוחדת. ימי ה... עורכים בחגיגיות מירבית. מנהליה, יוסי ... חלאווי, התקשרו עם כמה מפעלים ... שתורמים תשורות לבנות. יום הולדת בבני־... כדורסל, הוא יום של בושם, סנדלים ותמרוקים.

משחקי הבית נערכים ב„בית בארטור", ... מזרח ת"א. בכל משחק – האולם „מפוצץ". ... ביושבי היציעים של מגרש הכדורגל ש... ואינם מחמיצים משחק. אין כרטיסים – הכסף ... מתרומות: בכניסה לאולם עוסקים ... בהתרמה. הממוצע – כ־70 אלף שקל למשחק.

קבוצת הנשים של ה„זהובים" היא ... שבפירמידה. המועדון מפעיל 15 קבוצות ... השונות ו־400 ילדים וילדות בבית־ספר ... בנות הקט־סל של בני־יהודה הן הקבוצה ... בארץ דרומית לגן־שמואל...

עד כמה אוהבים כדורסל ב„שכונה", ... העובדה שבשכת, אחת לחודש, מציגים הילדים ... ההורים מה למדו בכדורסל. והחידוש: ... שמופיעים בתצוגה, משתפים פעולה בזוגות ... או אב, במקום עם בן־זוג מקבוצתם.

לפני תחילת העונה ביקשו בנות בני־יהודה ... להשאר בליגה". אין להן, אמרו, מה להציע ... אלא מה שמושג ברוח ההתלהבות הצעירה. ... שנה הרגישו, יש תקווה להגיע להרבה יותר. ... יש תקווה לבנות שמייצגות את שכונת התקווה.

צילום: אורי קונ...

בן־טובים: המתח הורג אותי

„שנים רבות חיכיתי ליום הזה, שלבני־יהודה יהיה גם כדורסל ברמה לאומית. הכדורסלניות שלנו הן הצד היפה בספורט ואני עוקב אחריהן בכל משחקי הבית. מאוד מתלהב מהן וכל מבצע שלהן מקפיץ אותי מהכיסא. המתח במשחקים הורג אותי. אני דרוך כקפיץ.

„מעניין, בכל מקום מדברים אתי דווקא על כדורסל ולא על כדורגל. אם אנחנו, הכדורגלנים, ... מצליחים כמו הכ... לניות, הייתי יותר ... הערכתי, הכדורגל ... יסכול מהצלחת ... לניות...

... שרה, שיודעת ... על כדורגל, לא מעכלת עדיין את העובדה שלבני־יהודה יש גם כדורסל – ועוד נשים!"

מי יוציא את הכדור לאיריס מימרן (משמאל), לימור מזרחי (באמצע) וסיגלית טרבולסי.

